

HADUDFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁRA:
NYELVEN ÉS VIDÉKEN EGY HÓRA 3 PENGŐ
 Éves szám ára hétköznap 12 fillér. Vasárnap 20 fillér

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP
 FŐMUNKÁSKÖZÖSÉG
VITÉZ KOLOSVÁRY-BORCSA MIHÁLY

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
DEBRECEN, JÓZSEF KIR. HERCEG U. 16
 Szerkesztőség T. 3 47. • Kiadóhivatal T. 3 48

Irodalmi kis tükör

A háború alatt — ki ne emlékezne neki, — a front katonájának és a hinterland lélekben együtt szenvedő, megélhetési nehézségekkel kínló itthonmaradottjainak üdülést, pihenést egy-egy biedermyeresen édesded Krudy-könyv adott. Szépirodalom, amely nem keltett emóciókat, amely halk és finom szerelmek lehelletkönnyű pillangóit röppentette fel a valóságtól agyonzaklatott fantázia előtt s légies meseképek olvatagon lágy színeit vetítette a véres, sáros, zuzmarás, gránátmarcangolta ropant történelmi színpad fölé. A világok birkozásának szüntelen próbát álló férfi harcosai előtt semmi sem volt gyűlöletesebb, mint az élelmes untaulichok ugynevezett háborus literatúrája, amely a maga pipogya és ügyefogyott képzelgésével hullák százezreiből holmi gyerekarcu hadnagykot desztillált ki kis piszkos üzleti haszonra, vagy heroikus frázisokat dübörgött a redakciók biztos fedezéke mögül.

Aki kézigráttal és rohamkészel, — minden kalandor-, indián- és detektívregényt megcsufoló élmények közepette tusakodott szembenálló embertársaival, vagy fölösleges érzélgés nélkül lötte ágyuival ronggyá, törmelékké, hepehupás romhalmazzá a katonákkal tömött tuloldali lövészárkokat, az a „Tűzhely tücskének“ békés kandallójával álmodott a dohos, füledt fedezékben, s boldogan bolyongott el azokon a szelid kavicsozásu, fehér meseutakon, amerre egy Dickens, vagy Mikszáth nyájas keze szolgált kalauzul.

De a világháború katonája a legcselekvőbb, lelki és fizikai erői kifejtésében a legmagasabb fokra lendült hőse volt az emberiségnek, aki négy év alatt rohamosabb aktivitással élt, mint előtte nemzedékek. Aki naponta cselekedte a hazafiság, kötelességteljesítés, az önmegtartóztatás, az áldozatkészség, a türelem, a bátorság és bizalom esodát, amiről csak regényekben, vagy morálpredikációkban hallottak generációk.

Neki nem volt szüksége romantikára, mert élte azt, nem naturalizmusra, mert szenvedései mellett komikummal zsugorodott minden Zola, ő maga viaskodott akkora problémákkal, mik alatt nyárspolgári péppé morzsolódott Ibsen papírmásé nagysága. A hangok és benyomások gépekszülte sántái ritmusában csak bosszúságot kelthetett minden vaszkalódó „izmus“ ujdonkodása; kellett, és egyedül csak ez kellett: az érzelmek, sőt érzélgős poézis, a mult hervatag illatával, miként a honi állomáson kedvestől kapott utolsó rőzsaszál a halálvéstől ostromolt szív fölött.

Kicsi, tiszta, tüde tükör volt a háború irodalmi igényeinek tükré, amely gyöngéd színekkel tette tökéletes emberi egészé a belétekintő zordon férfiarcot...

Hova tekintenek vajjon ma a trianoni szemek? Földrezuzott, tehetetlen tespedésünk gyalázattulne nap-

jaiban. Amikor a végzet és az emberi gonoszság mindattól megfosztott, ami dicső volt, szent és nagyszerű tiz év előtt, ezer év alatt.

Hol keres támaszt, kielégülést és kiegészülést a passzivitásra nyugdózott, a várakozás, a reménykedés negatívumaira kárhözottott tétlen magyar lélek.

Vajjon Berzsenyi zordon magasságu göztorlatának Alpesin? Petőfi vijjogó szabadság-hirdetésén lángolunk? Sikolt füllünkbe magyar Marsseilleise, a Czuczor harci sipja? Keresztyén-e az ősi nemes tisztaságot Arany egyetemes mély magyarságában? Vivődünk-e Ady Endre Kassandraként önmagát marcangoló jósbeszédén? Halljuk az Elsodort falu egeket tépő nagy kiáltását?

... Nézzük csak, mi forog szebb-lelkű delnőink kezén: Kurts-Mahler, Glyn Elinor és Crooker, hogy a Színházi Életről ne is beszéljünk. Mi a férfiak olvasmány? Semmi. Napilap, mik közül legkedvesebb a legártalmatlanabbnak látszó. Lehetőleg olyan, amely ráadásul huszonnyolc fillérért, vagy ingyen még el is lát a világirodalom vásári ponyvájának szemetével.

Horvátország bojkottálja a szerb kormányt

Izgalmas tüntetések Belgrádban

Belgrád, szeptember 19. MTI: Zágrábból jelentik: A paraszt-demokrata koalíció vezetősége holnap ülést tart, amelyen a belgrádi kormány ellen rendezett társadalmi bojkottot bejelentő kiáltványt szövegezik meg. A koalíció a közeljövőben 25 tagú akcióbizottságot választ, amely párt-társadalmi mozgalmait vezeti.

Két nappal ezelőtt nagy tüntetés volt Zágrádban, amelynek során egy orosz zászlót el is égettek. A zágrábi Morgen Blatt értesülése szerint a tüntetésre az adott közvetlen okot, hogy a tömeg szerb zászlónak nézte az orosz lobogót és azt ebben a hiszemben elégette. A rendőrség a tüntetés résztvevői közül hatot letartóztatott.

A németek ismét sürgetik a leszerelést

A népszövetség bizottságok és albizottságok huzavonájába fojtja a nagy problémát

Genf, szeptember 19. A népszövetség 3. leszerelési főbizottsága ma délutáni ülésén a német delegátus a leszerelési értekezletet előkészítő bizottság munkájával kapcsolatban határozati javaslatot terjesztett be.

A javaslat Paul Boncourt határozati javaslatának szövegét veszi alapul, de attól részben eltér és hangjában sokkal határozottabb. A javaslat szerint a közgyűlés kijelenti, hogy a biztonság mostani feltételei, amelyeket a népszövetségi egyezségokmány, továbbá a békeszerződéseken megszabott leszerelések, valamint a locarnói szerződések megteremtettek, lehetővé teszik, hogy már most megtegyék az első lépést és megállapodjanak egy első általános egyezményben, amelynek célja az, hogy

csökkentsék és korlátozzák a fegyverkezést, még pedig oly

mértékben, hogy számbavehetően apasszák a fegyverkezésben fennálló aránytalanságot.

A közgyűlés felhívja a tanácsot, intézzen nyomatékos felhívást a kormányokhoz abból a célból, hogy keressék meg haladéktalanul z engedékenység és nemzetközi szolidaritás szellemében azokat a közös megoldásokat, amelyek alkalmasak a lehető legteljesebb megegyezés előmozdítására. A közgyűlés véleménye szerint a fegyverkezést korlátozó és csökkentő értekezletnek lesz az a feladata, hogy megoldja azokat a kérdéseket, amelyek ennek ellenére még függőben maradnak.

A közgyűlés kéri a tanácsot, tűzön ki időpontot arra az értekezletre, amelynek

még 1929. év folyamán kell összejönnie,

egyben megbizsa az előkészítő bi-

zottság elnökét, hogy a bizottságot a mondott értekezlet programjának megállapítása céljából megfelelő időben egybehívja.

Hosszas tanácskozás után a főbizottság úgy határozott, hogy

albizottságot küld ki

határozati javaslat végleges szövegének megállapítására. Az albizottság a francia javaslat alapul vételével, továbbá a német javaslatba foglalt, valamint a vita folyamán felmerült szempontok mérlegelésével fogja a szöveget kidolgozni.

Briand elutazott

Genf, szeptember 19. Briand francia külügyminiszter ma délben elutazott Gengből, visszatért Párisba. A francia delegáció vezetését a külügyminiszter távozása után Paul Boncourt vette át.

Az olasz sajtó a Rajna vidék kiűrtéséről

Róma, szeptember 19. Stefani: A Giornale D' Italia kommentárokat fűz a rajnai kiűrtéshez szóló egyezményhez és fámutat arra, hogy a rajnai megszállás nem kizárólag Franciaország és Németország problémája, hanem egy általános probléma, amelyben Olaszország is közvetlenül érdekelve van.

A belügyminiszter a közigazgatási reformról

Budapest, szeptember 19. Sczi-tovszky Béla belügyminiszter a közigazgatási reformról folytatott tanácskozás után kijelentette, hogy a javaslatban nem a közigazgatás általános nagy reformjáról van szó, hanem csak egy keretről, amelyen belül felépül a nagy általános reform is.

A Balatonfüreden tartott értekezletre vonatkozólag, ahol az egységpárti képviselők megtárgyalták a készülő törvényhatósági törvényt, a belügyminiszter a következőket mondta:

Végigmentünk az egész közigazgatási reformjavaslaton, természetesen mindig magasabb elvi szempontokból tárgyaltuk le a javaslatot. Én tájékozódni kívántam a párt tagjainak véleményéről. Bizonyos, hogy

a közigazgatás a mai állapotában nem maradhat fenn,

hogy a legsürgősebben kell a reformot megalkotni. A párttagok között lényeges ellentétek nincsenek, de megindokolt módosítások elől nem zárkozunk el. A belügyminiszteriumban most van munkában a fővárosi törvényjavaslat, a községek háztartásáról szóló törvényjavaslat, valamint az egyesülési és gyülekezési jogról szóló törvényjavaslat. Remélem, hogy

még ez évben a Ház elé tudom terjeszteni a javaslatokat.

Az egységpárti képviselők egyébként ma elutaznak Balatonfüredről.

Hiszek egy Istenben, hiszek egy hazában
 Hiszek egy isteni örök igazságban,
 Hiszek Magyarország feltámadásában.

Ára 12 fillér

Debrecen is bojkottálja a Coty illatszereket

Egy divatos tömegáru, amely máról holnapra a múlté lett -- A raktárak homályába kerültek Coty beharangozott gyártmányai

(A Hajdúföld tudósítójától.) Az a gyalázatos hangu, vérlázító tartalmu cikk, amely Francois Coty, az ismert párizsi illatszergyáros tollából a *L'Ami du Peuple* című francia lapban nemrégiben megjelent s amelyet részletesen ismertettünk Debrecen közönségével, az egész országban óriási felháborodást keltett s a magyar közönség szigorú megtorlást követel a Magyarországot arcátlanul gyalázó francia ellen.

Ennek az ügynek a hullámai nem-hogy esillapulnának, hanem éppen ellenkezőleg állandóan nőnek, tornyosulnak s Francois Coty ur máris érezheti orcátlanságának következményeit.

Mit vesztett Francois Coty

A Coty-féle parfüm, puder és egyéb piperecikkek óriási elterjedtségnek örvendtek eddig Magyarországon, ugyannyira, hogy Európában a magyar piac, főleg természetesen Budapest, volt az egyik legfontosabb és legjövődelműbb külföldi lerakati helye a francia illatszergyárosnak. A nyakra-főre reklámozott Coty-puder, Coty-parfüm és egyéb csakhamar szinte divattá lettek az országban. Ezt vásárolta a méltóságos grófnő és ezt kapta karácsonyi ajándékkul a szobalány az udvarlójától.

Ma már azonban más a helyzet! A magyar asszonyok a szó legszorosabb értelmében a legszigorubb bojkott alá vették Coty gyártmányait, mert hazafias kötelességüknek tartják, hogy a magyargyalázó francia illatszergyáros áruit egyszer s mindenkorra eltűnjenek a toaletasztalokról. Amikor az a bizonyos magyargyalázó cikk megjelent a *L'Ami du Peuple*-ban, vajjon számolt-e Francois Coty ur azzal, hogy hány milliódot vesztett el egyetlen hírlapi közleménnyel?

Debrecenben is bojkottálják a Coty-gyártmányokat

Tegnap végigjártuk a debreceni illatszerkereskedéseket és drogueriákat, hogy vajjon itt is állást foglalt-e már a magyar közönség a bojkott mellett. Nem csalódtunk. Ma már Debrecenben nem szolgálják ki Coty gyártmányait.

Néhány nappal ezelőtt még itt is mindenki a Coty-pudert vásárolta s ha egyik helyen nem kapott, ment addig, míg végre sikerült ráakadnia. Ma nem törí senki magát utána. Sőt ha kínálják, sem fogadja el.

— Debrecenben — mondja az egyik illatszerkereskedő, — eleinte óriási forgalma volt a Coty-gyártmányoknak. Mindenki azt kereste s baj volt, ha véletlenül kifogyott az üzletekből. Később rájöttek arra, hogy a Coty-gyártmányoknál van nem egy sokkal jobb márkájú, megbízhatóbb, tisztább és ártalmatlanabb áru is, mint például a Houbigant, a mely minden tekintetben sokszorosán felülmúlja a nagy reklámozás következtében indokolatlanul felkapott Coty-t. Rájöttek arra, hogy például a Coty-puder használata után az arc bőre kissé megráncosodik, a parfüm csipi, huzza a bőrt és egyáltalában kellemetlen benyomást okoz, bár az illata kétségtelenül jó. Legtöbb vevőnk emiatt lett hűtelen a

Coty-árukhoz és inkább a Houbigant-t vásárolják.

— Amióta nyilvánosságra került Coty-nak a magyarok ellen írt gyalázatos cikke, — mondja tovább a kereskedő, — észrevehetően megcsappant azoknak a száma is, akik csökönnyösen ragaszkodtak eddig a Coty-gyártmányokhoz. Mi különben, bár még eddig nem kaptuk meg az egyesületünk erre vonatkozó határozatát, kötelességünknek tartjuk, már csak hazafias szempontokból is, hogy figyelmeztessük a közönséget a történetekre és minden igyekezetünkkel azon vagyunk, hogy lebeszéljük őket, ha éppen Coty-áru akarnak vásárolni. Mondom azonban, hogy ilyen az utóbbi napokban már alig fordul elő. Nem adok neki három napot s a Coty-gyártmány egész Magyarországon halott áru lesz.

— Coty magyargyalázó cikkét különben — folytatja, — mi is abban a pillanatban ki fogjuk függeszteni az üzletekben, amint megkapjuk a központunktól a fordítási szöveget.

Ami a magyar kereskedők „veszítették“

Ugyanezeket mondják az egyik legforgalmasbb drogueriában is, ahol eddig óriási keresletnek örvendett a Coty-áru.

— A kereskedők és drogueriák, — mondja az üzlet főnöke, — tulajdonképpen csak annyiban veszítenek anyagiakban, hogy a már előre, a leszállításkor készpénzben kifizetett árut kénytelenek vagyunk kivonni a forgalomból. Ez a „kénytelenség“ szó természetesen abban az értelemben vendő, hogy mi ezáltal is visszatartjuk a közönséget a Coty-gyártmányok vásárlásától. Ennek meg is van az eredménye. Mert, — bár a mi áruink a raktárakban hevernek gyümölcsetlenül, — a közönség azonban így nem tud hozzájutni, még ha esetleg akarna is, a gyűlölt Coty-áruhoz.

— Mióta különben köztudomású lett a magyargyalázó cikk, azóta csak nagyon elvétve jelentkezik olyan vevő, aki Coty-áruat vásárolna. Ha akad is ilyen, azonnal lemond a szándékáról, amint felvilágosítjuk, hogy mit tartalmaz az a cikk, amiről már az egész magyar sajtó tárgyal és amelyik minden magyar embernek a legmélyebb felháborodását váltotta ki.

Vásároljuk a legprimább magyar árut!

— Egy másik helyen a következőket mondták:

— Mi, kérem, meglehetősen nagy raktáron tartunk mindenféle gyártmányu piperecikkeket. Legyen az francia, német, angol olasz, mind található az üzletünkben. Mégis, ha bejön egy vevő s akár Coty, akár Houbigant árut kér, elsősorban arról igyekezzünk őt lebeszélni, hogy ne vegyen külföldi árut, mindenekelőtt ne Coty-t, mert annál jobbat is talál hazai gyártmányban. A legprimább minőségű magyar gyártmányu puder és parfüm például véleményünk szerint jobb, mint a legfelkapottabb francia márkájú. Hogy nem nagyon ismerik, annak az az egyedüli oka, hogy a külföldi gyárosoknak több a pénzük az alapos reklámra, mint a magyaroknak.

— Ami speciálisan a Coty-gyártmányokat illeti, a legtöbb vevőnk amiatt hagyta el ezt a „divatot“, mert belátta, hogy a részben hi-

ganytartalmu Coty-puder káros hatással van idővel az arcbőrre, habár eleinte bizonyos üdösséget kölcsönöz is neki.

— Állítom, — folytatja a kereskedő, — hogy ha a magyar pudereket és parfümököt, piperecikkeket nem Magyarországon gyártanák, hanem valamelyik nagy külföldi államban, akkor a magyar áru lenne a világmárka! A Coty-puder és parfüm különben ma már ugyanaz, mint néhány évvel ezelőtt volt nálunk a Yes-puder: elég jó minőségű tömegáru.

És ha még volna magyar asszony Debrecenben, aki a gyalázatos cikk ellenére is, csak egy megszokásból Coty-áruat követelne az üzletben, annak azt tanácsot vagyunk bátrak adni, hogy ha másért nem is, legalább az arcbőr üdössége érdekében tartózkodjék Francois Coty beharangozott pudertől. S ha valaki mégis használná, még arra sem volna jó, hogy az arcára kiülő szégyenpirt elplelje vele: a magyargyalázó Coty gyártmányával.

Siketnémaságot szinlelve koldult a 30 holdas nyirlugosi gazda

(A Hajdúföld tudósítójától.) Gazdag koldust fogtak el kedden este a rendőrök a Nagyállomás III. osztály várótermében. Az ott szolgálatot teljesítő rendőrnek felült, hogy egy mezitlábos, toprongyos ember állati hangon kiáltozva járja végig a váróteremben ülőket s a kalapjában gyűjti a 10 és husz filléres alamizsnákat. Alig volt a váróteremben ember, aki meg ne szánta volna a koldulót, kiről azt hitték, hogy született siketnéma s aki azért kéregetett, hogy haza tudjon utazni. A rendőr előtt mindjobban gyanussá vált az alsiketnéma koldus és igazolásra szólította fel. Az álkoldus eleinte a rendőr előtt is megjátszotta az általa ügyesen alakított siketnéma szerepét, de az állomás kirendeltségen

megeredt a nyelve és vallott, mint a karikacsapás. Csakhamar kiderült, hogy Szakál Jánosnak hívják és nyirlugosi gazdálkodó, akinek odahaza

30 hold prima földje és saját háza van.

Szardán vonta felelősségre a gazdag álkoldust a rendőrkihágási bíró, ahol eleinte tagadni próbált és arra hivatkozott, hogy aki olyan gazdag ember, mint ő, nem is koldulhat.

A kihallgatott rendőrök Szakállal szemben bizonyították a kihágás valódiságát, mire a rendőrbíró 2 napi elzárásra ítélte. Szakál megnyugodott az ítéletben, csupán azt kérte, hogy ne zárják el, mert ő 4 napi elzárást is megvált pénzért szívesen.

Sürgősen fel kell állítani Debrecenben a cseléd-otthont

(A Hajdúföld tudósítójától.) A rendőrségen szomorú statisztikát állítottak össze a napokban, mely élénk világot vett a Debrecenben oly sürgősen szükségessé vált Cseléd-Otthon felállítására és a köz-kórház bernedezés súlyos problémájának megoldására.

Az elkészített statisztika szerint a cselédlányok száma a bujakóros megbetegedéseknél

35%-al mutat többletet a múlt évhez viszonyítva, míg a többi fertőző megbetegedéseknél 25%-os emelkedést mutatnak

ki, szintén a múlt év statisztikáját véve alapul.

Értesülésünk szerint Debrecenből naponta 4-5 fertőző betegségben szenvedő cselédlányt utalnak a miskolci köz-kórházba, mert a debreceni klinika és a nyiregyházi kórház már nem bírja ápolásra befogadni a Debrecenből exportált fertőző betegségben szenvedő cselédlányokat. Már a miskolci kórházban is alig van hely ezeknek a szerencsétlen páriáknak befogadására.

A Debrecenben elfogott csavargó cselédlányoknak a statisztika adatai szerint alig

4-5%-a egészséges, a többi egytől-egyig fertőző beteg.

A prostituált cselédlányok szinte egyöntetűen azt vallják, hogy amikor Debrecenbe jönnek elszegődni, egészen az elszegődésig az utcára vannak kitéve, mert a cselédszerzőnél nem lakhatnak és sokszor napokat vesz igénybe, míg egy-egy lány állást kap! Az ily módon utcára került lányok ki vannak téve minden kísértésnek, mert pénzük és lakásuk nincsen.

Ez a probléma, csak a Cseléd-Otthon felállításával lenne kiküszöbölhető. Már meg is indították s szociális és kulturális akció ez irányban, de még semmi eredménye sincs.

Fizessen elő a Hajdúföldre

Mindig megdicsérik:

a háziasszonyt vendégei, ha jó feketekávéval szolgál fel étkezés után és egy jó kávéból készült fekete az étkezés esetleges kisebb hibáit is feledtetni tudja. Vásároljon tehát csakis jó kávé és sikere biztosítva lesz. Kávékban a legnagyobb választékban rendelkezünk és az óriási fogyasztás miatt igen olcsók lehetünk.

Kontsek Géza k. r. t.

Hányat tojnak a tétényi tyukok és jó magyar ember-e Gömbös Gyula

Kálmán Ferenc hajduböszörményi gazdálkodó „ellenőrző” körutja a fajvédő vezér birtokán

(A Hajdúföld tudósítójától.) Nagyságos és Méltóságos képviselő urak! Az alábbi históriából az fog kitünni, hogy a magyar embert nem lehet többé becsapni. Nem lehet, mert a mélyen tisztelt választópolgár nem hiszi el többé, amit a kerületben tartott népgyűlésen hall, hanem nyakába akasztja a szeredást s mikor a képviselő ur nem is sejtí, nagy titokban elindul ellenőrizni, hogy igazat mondott-e lent a kerületben. Elmegy saját szemével és fülével megbizonyosodni, hogy igaz-ember, férfi, jó magyar-e az az idegen ur, aki olyan szép pohárköszöntőt mondott lent a kerületben a pártvacsorán.

Ez történt meg most Gömbös Gyulával s ön magának köszönje, hogy azon kevesek közé tartozik, akikre szerencsésen üthetett ki ez a vizitáció. Gömbös Gyula még valamikor márciusban járt lent Hajduböszörményben, ahol a Magyar Nemzeti Párt hatalmas gyűlésén fejtette ki a fajvédelem programját. A böszörményi magyarok meghallgatták, megéljenztek. Hűséget esküdtek a zászlójának, mint azonban kiderült, mégsem hittek el neki sem mindent. Nem pedig azért, mert a magyar paraszt annyi hitben, annyi vezérben esáfordott már, hogy Gömbös Gyulának is nehéz dolga akadt vele. Pláne mikor olyasmit is mondott, hogy az ő tyukjai háromszázat tojnak egy évben s nem esznek egy szem tengerit sem.

Igazat beszélt-e Gömbös Gyula?

A beszéd is tetszett, az ember is, de azért mégis volt, akinek egy fél-évig furta az oldalát Gömbös Gyula egy-egy állítása. Kálmán Ferenc uram, a Magyar Nemzeti Párt egyik vezetője, akinél nyiltabb, eszelebb, önállóbb gondolkozású embert nem is ismerek széles Hajdúságon, nemrégiben felkerekedett, elindult Téténybe, hogy megnézzé, hányat tojnak a tyukok, esznek-e tengerit s hogy vélekednek a magafajta kisemberek Gömbös szomszédáról. — Igaz-e, hogy olyan jó gazda, meg hogy ugy szereti az ő árva magyar fajtáját? Mert a szó az csak szó és egyedül az a bizonyos, amit az ember a tulajdon szemével lát.

Kálmán Ferenc elment a Gömbös birtokára Nagytéténybe megnézte a tyukokat, kikérdezte a szomszédokat s mióta hazajött, nincs nálánál lelkesebb híve az új honvédelmi államtitkárnak. Mikor rátalálunk a Nemzeti Párt székházában, meg is okolja, hogy miért.

Kálmán Ferenc nagy vizitációja Tétényben

— Talán csak nem azért, mert eleget tojnak a tétényi tyukok? — tréfálkozunk.

— Azt már nem, de egy kicsit azért is, — hangzik a válasz.

— Szóval ezért ment körülnézni a Gömbös házatájékán?

— Nem éppen. Csakhogy ugy van az, hogy a beszédben senki sem sérti önmagát. Mindenki szeret többet mondani. Jobb hát másoktól megtudni, hogy kicsoda, micsoda az illető. Én meg olyan ember vagyok,

hogy nem sokat adok a szájra, a valóságban szeretek megbizonyosodni a magam emberéről.

— És az eredmény?

— Reggel érkeztem meg Nagytéténybe. Egy derék sváb vett fel a szekere. Mentünk. Kérdezem tőle: Ismeri maga Gömbös Gyulát?

— Hogy ismerem-e?

— Aztán mondja, milyen ember a méltóságos ur?

Azt mondja a sváb:

— Az meg fan egy jó ember! Egy fájni ember! Szereti a népet, dolgozik értünk. Ő szerez piacot még a mi gyümölcsünknek is. Ha nem tudjuk eladni a barackot, csak szólni kell neki. A méltóságos ur beviszi a magáéval Pestre, aztán eladja a miénkét is. Látja, mióta ő itt van közöttünk, még a német beszédet is elhagytuk. Ő tanított meg rá, hogy aki meg fan egy matyar ember, annak kell beszélni a matyart.

Felfelé törekvő ember-e a szomszéd?

— Na, mondom, ez tényleg egy derék ember lehet, de azért még megkérdelem a szomszédait is. Több szem többet lát, több ember többet mond. Csak azt nem tudom megérteni, hogy mikor mindenkinek van, neki miért nincs egyetlen haragosa se Tétényben. Mert hogy senki se mondott róla rosszat.

Kérdeztem a szomszédjait is: Mekkora ez a föld, ami a méltóságos uré? Mondták: Tizennyolc katasztrális.

— Hát aztán nincs neki több, más hol se?

— Nincs bizony. Azért tudja olyan jól, hogy milyen nehezen él a kisgazda.

A negyediktől is kérdelem: — Milyen ember a szomszéd?

— Jó ember! Finom ember!

— Mégis, mit gondolnak maguk, felfelé törekvő ember? Szereti a hatalmasokat?

— Szereti a fajtáját, — felelték, — de inkább csak a kisembereket, a dolgos embereket. A hatalmasokkal nem sokat törődik.

Amerre mentem Tétényben, mindenütt csak jó véleménnyel voltak Gömbös Gyuláról. Még a bulgár kerteszek is azt mondták: „az egy párrallan ember.”

A tyúk farmon

Megnéztem aztán a tyúkfarmot is, — folytatja tovább Kálmán Ferenc. A Gömbös Gyula híres tyúk-farmját. Hát olyat még nem láttam! Csak elámultam, mikor a farm-mester megmutogatta a teméntelen tyúkot, csirkét. Csupa egyforma jószág az. Fehér a tojlu, sárga a lábuk, a csőrük, a kis kakasok taréja meg olyan, mint az égő pipacs. Csupa egyforma állatok. Az ördög se tudná megkülömböztetni egyiket a másiktól. Szinte elcsodálkozok az ember, hogy lehet az?

— Azért fajtyukok! — mondta a farm-mester.

— Éppen aznap hoztak Németországból repülőgépen öt száz kis egyforma csirkét. Kérdezem aztán: igaz-e, hogy ezek az aprófajta tyukok olyan tömördeket tojnak.

— Háromszázat is egy évben, — világosított fel a farm-mester. Aki háromszáznál kevesebbet tojik, azt kivágjuk az élők sorából.

Rettenetes sok az! Hiszen a tyúk is pihen néha. Meg kotlónakvaló is keil belőle.

Egy pengő husz egy darab tojás

— Ninesen itt kotló barátom! — magyarázta a farm-mester. Gép költi a csirkét, gép a kotló is. Olyan, mint egy nagy gramofontölesér, amit állandó egyforma melegen tartanak. Aköré gyűlnek a kis csirkék. Arról is megbizonyosodtam, hogy nem esznek azok egy szem tengerit sem. A ketrecek előtt bökönnyel van bevetve minden, tengeri helyett meg hatféle keverékből álló eledelt kapnak. Furfangos szerkezet van arra is, hogy mindig friss, mindig tiszta vize legyen a kis csirkéknek. Még arra is gondolnak, hogy a meleg nyárban árnyékban legyen a jószág. Csupa keserű mandulába oltott duránci barackfával van beültetve a farm. Egy darab barack husz fillért is megér a pesti csarnokban. A tojást pedig, mikor a kakasokat is beeresztik a tyukok közzé, egy pengő huszért adják el darabonként. Nagy urak, nagy gazdaságok veszik a legjobb magyar tyuktenyésztő, Gömbös méltóságos ur fehér tyukjainak tojását.

„Én már mindig hiszek Gömbös Gyulának!”

Megkérdeztem a farm-mestert is

Marschalkó Lajos.

A kismacsi szülők maguk között gyűjtötték össze a tanyai iskola telkének az árát

Már csak a Kun Pál halmi iskolának hiányzik a telke

(A Hajdúföld tudósítójától.) Mint köztudomású, Debrecen városében az évben tíz tanyai iskola létesítését vette tervbe, amelyek közül hét már el is készült s ezekhez a szükséges telkeket magánosok ajánlották fel a városnak. A város legujabban elhatározta, hogy a nyolcadik, a Fáy-dűlői iskolát a dűlővel szemben, a Szikgáton építi fel. A kilencedik, kismacsi iskola körül eleinte baj volt, mert itt nem találtak megfelelő telket s felajánlás sem történt. A kismacsi gazdák és szülők azonban mindenképen azon voltak, hogy az iskola a lehető legrövidebb időn belül felépüljön s ezért elhatározták, hogy

maguk között gyűjtést indítanak arra, hogy az iskola telkét meg szerezzék Káti Mártonné született Árva Katalin 404 négyszögöles telkét. A gyűjtés a legkedvezőbb eredménnyel végződött, amennyiben a kismacsi szülők 10—20—30 pengőnként összegyűjtötték a szükséges összeget s így most semmi akadálya sincsen annak, hogy az iskola építését haladéktalanul megkezdhessék s ez értesülésünk szerint, meg is fog történni.

végül: Igaz-e, hogy olyan jó ember a méltóságos ur? Azt mondta:

— Mindennap jönnek hozzá szegény emberek, a Dunántulról, Borsodból, Szeged környékéről. Mindeniken segít, mindeniknek elintézi a dolgát. Talán maga is azért jött?

— Nem én! — feleltem.

— Szóval Kálmán Ferenc uram nem is beszélt Gömbös Gyulával — csodálkozunk el az inerju végén.

— Nem hát. Elég volt nekem, amit a szomszédai, meg a tétényi egyszerű emberek mondtak. Eleget láttam, eleget tanultam én abból — hangzik a válasz. — És én ezentúl már csak mindig hinné fogok Gömbös Gyulának, még most is, hogy belépett a nagyurak partjába. Igazat mondott, igazán beszélt. Magam győződtem meg róla, hogy jó ember, magyar ember, kitűnő gazda, a szegény embertel érez a szíve.

Nagyságos és Méltóságos képviselő urak! Ezek után illő szerénységgel csak azt merjük ajánlani, hogy a jövőben kegyeskedjenek jól meggondolni, amit ígérnek és amit mondanak a tisztelt választónak. Gömbös Gyulára nézve szerencsésen végződött a vizsgálat és a helyszíni szemle, de vajjon mindnyájan ilyen nyugodt lelkiismerettel állhatnának-e meg, ha a kerületükből felrándultának a Kálmán Ferencek, akikben az a mi legnagyobb örömünk, büszkeségünk, hogy a maguk útján mennek, a maguk fejével itélnék, gondolkodnak és akiket soha, de soha nem lehet többé elszédíteni, mert egy napon felveszik a szeredást s neki indulnak Budapestnek, megnézni, hogy mennyit is tojnak hát azok a bizonyos tyukok?

A Tiszántul legelterjedtebb, gyors és jó munkáiról legelismeretebb **kelmefestő, vegytisztító, és gőzmosó,** valamint plissérozó és gouvérozó intézet a **Palotayé.** Telep: Honvéd-utca 9/j. Telefon: 10—80. Üzlet: Kálvin-tér 5., Batthyányi-utca 26., Hunyadi utca 15.

Haiál 9000 méter magasságban Mola léghajóparancsnok utolsó feljegyzései

Páris, szeptember 19. MTI: A Paris Soir jelenti, hogy Mola, a szerencsétlenül járt repülőparancsnok rekordjavítási kísérlete közben léggömbjével együtt 11 ezer méter magasságot ért el. A magasságmérő készülék kimutatta, hogy Mola 8 ezer méter magasságban volt, amikor hirtelen

6 ezer méterre zuhant le, majd ismét rohamosan emelkedett a gép egészen 11 ezer méter g. A szakértők véleménye szerint a parancsnok kb. 9 ezer méter magasságban lelta halálát. A megtalált feljegyzés könyvben a következő két feljegyzés áll:

1. 4 ezer méter, a mesterséges légzőkészülékek csekély zavarokat mutatnak. 2. 5 ezer méter. (A bejegyzési könyvben a következő két natnyilag minden rendben van.

Ettől kezdve aztán nincs több feljegyzés.

A pallagi műút autó-felülvizsgálata

(A Hajdúföld tudósítójától.) A pallagi úgynevezett cement-makadám műút — mint ismeretes — még a múlt évben teljesen elkészült s azt már át is adták a forgalomnak s minden tekintetben megfelel a kívánalmaknak. A műút utófelülvizsgálatát azonban még eddig nem ejtették meg s ezért a bejárást a mai napra tűzték ki. A felülvizsgáláson, amely délután 4 órakor kezdődött, részt vettek: dr. Miszthi Károly főügyész, Borsoss József műszaki tanácsos, Botos Ernő mérnök, dr. Baczony Sándor polgármesteri titkár, Erdődy Lajos építész és dr. Erdőss József törvényhatósági bizottsági tag.

A Népszerű Főiskolai Tanfolyam nyelvi kurzusa

A Népszerű Főiskolai Tanfolyam nyelvi kurzusán hétfőn, szeptember 24-én kezdődnek meg az előadások. A tanfolyam vezetősége felkéri a tanfolyamra beiratkozottakat, hogy hétfőn délután 5 órakor valamennyien jelenjenek meg a jogi fakultás 1. számú termében, az órarendnek a megállapítása végett. Eddig még csak a francia és angol nyelv órái állapították meg. Dr. Fejes Andor főreáliskolai tanár ugyanis az órát minden napon 6-tól 7-ig tartja meg, kivéve a csütörtöki napot.

Lesz német, olasz, francia és angol tanfolyam. Minthogy egy-egy óráért 50 fillér a tandíj, ennek következtében az egész félévre 16 pengőt kell majd fizetni. Nagyobb számú jelentkezés esetén azonban a tanfolyam elnöksége a jelentkezők kérésére hajlandó kisebb vagy nagyobb kedvezményt adni, hogy ezzel is lehetővé tegye azt, hogy a kitűnő nyelvtanárak alatt működő tanfolyamban azok is résztvehessenek, akiknek ez máskülönben anyagi okokból nem lehetséges.

Kereskedők és a rossz fizetők

Minden kereskedő kongresszus fájdalmas jelenségként foglalkozik a cimben bevezetett nehézséggel; minden kereskedő panasolja azt, hogy kihitelezésének biztonsága nagyon megromlott, az adósok táborának fizetőkészsége és hajlama sajnálatosan meglazult; sőt megállapítható, hogy a háború óta az adósok egy egész új típusa alakul ki, amely típus a vándoradós nevet kapta. Az üzletek nyitva állanak, az áruk vevőt keresnek; a kereskedő szívesen ad hitelbe is; a vándoradós bevásárol az egyik kereskedőnél s már a következő hónapokban vagy egyáltalában nem, vagy aránytalanul vonatva fizet, a vételben el is marad, mert már más üzletben kopogtatott és ott látta el szükségleteit.

Egészségesen állapot ez, amely orvoslást kíván; egységes, információ iroda felállítása oldhatná meg ezt a kérdést, ahol az ilyen szokványos adósok csakhamar megfoghatók volnának; a Kereskedő Társulathoz életrevaló indítvány érkezett

ebben a tekintetben és ennek az érdekelte kereskedő főnökök, esetleg bank-szakmabeli vezetők részéről leendő megbeszélésére a Kereskedő Társulat szeptember 23-án, vasárnap délelőtt 11 órára értekezletet hívott össze.

A Kereskedő Társulat felhívja erre főleg az érdekelte kereskedő kartársak figyelmét; az értekezleten, amely a társulat disztermében lesz, természetesen nem tagok is megjelenhetnek.

Megalakult a zeneiskolai tanárok kamarazene társasága

Nagyszabású Schubert ünnepségek lesznek Debrecenben

(A Hajdúföld tudósítójától.) A Zeneiskola tanárikara a multnap tartotta meg rendes tanévnyitó értekezletét P. Nagy Zoltán igazgató elnöke alatt. Az ülésen fontos dolgok kerültek tárgyalás alá. Megalakult az intézet tanári kamarazene társasága, melyet a közönségnek rövidesen alkalma lesz hallani.

Schubert halálának századik évfordulója alkalmából a Zeneiskola nagyszabású, gondosan rendezett ünnepi hangversenyt fog tartani,

melyeken az intézet tanárai és legkiválóbb növendékei fognak szerepelni szólo-, kamarazene- és ének-számokkal. Ezek a hangversenyek a Bika-szálló disztermében és a Zeneiskola teljesen megújított hang-

versenytermében lesznek, s ezekre meghívják a kultuszminisztert és a Zeneművészeti Főiskolát is.

A tanári kar a beírások idejét — tekintettel a folytonos jelentkezésre — meghosszabbította. A növendékek létszáma előreláthatólag meg fogja haladni a mult évit.

Örömmel állapította meg a tanári kar, hogy a legutóbb tartott zeneművészeti főiskolai vizsgálatokon a felküldött növendékek egyöl-egyig

kiválóan állottak meg helyüket, miáltal az iskola eddigi nagy tekintélye ismét erősödött Magyarország vezetőkörei előtt.

A tanárkar az ülésen jegyzőül és a zeneiskolai felügyelő bizottságba tanárképviseleül Szabó Emil tanárt választotta meg.

Rövidesen megkezdik a Homokkeleti és nyilastelepi ref. templomok építését

A homokkeleti templomra eddig több, mint tizenötezer pengő értékű megajánlás történt a hívek részéről

(A Hajdúföld tudósítójától.) A debreceni református presbiterium a mult nap ülést tartott, amelyen dr. Baltazár Dezső püspök és dr. Erdőss József professzor elnökök. Ima után Baltazár püspök melegen megemlékezett a beteg Nagy József egyházi főgondnokról, majd Juhász Nagy Sándor főjegyző az adományokról számolt be. Ezek közül kiemelkedik Malatinszky Ferenc adománya, aki

az Ispotály-alapra 1000 és szülei emlékére 2000 pengőt adományozott.

Az adományokért Baltazár püspök köszönetét fejezte ki az egyház nevében.

Ezután örömmel vette tudomásul a presbiterium a Kistemplom megnyitását s elfogadták a tanyai lelkészekről szóló javaslatot. Majd Juhász Nagy Sándor előterjesztette, hogy a Homokkeleti és Nyilastelepi lakosok templomot és lelkési állás szervezését kívánják. A gazdasági bizottság javaslatára a presbiterium kimondotta, hogy

mind a két helyen felépíti a ref. templomot, a lelkési lakást és megszervezik a kért két lelkési állást is.

Együttal megalakították a templom-építő bizottságot is s Baltazár püspök kijelentette, hogy az építkezéshez a legrövidebb időn belül hozzá kell fogni. A gyűjtés a templomok felépítésére már meg is indultak

s az eddigi eredmény a Homokkeletben készpénzben 4610 pengő, míg anyagban és munkában 3600 pengő értékű. Dr. Erdőss Kálmán és Erdőss József 4000 pengő értékben 280 négyszögöl telket ajánlott fel a templom részére, két hívó pedig a lelkészlak céljára ajánlott fel telket, végül Veréb Lajos börgyáros egy 3000 pengő értékű harangot adományozott. A presbiterium a nemes adományokért köszönetét fejezi ki.

Ezután a Kistemplomban másod-egyháznak Tisza Imrét választották meg, végül Ormós Lajos igazgató-tanító közölte, hogy a ref. elemi iskolákba

összesen 4200 gyermeket vettek fel,

ami jóval meghaladja a multévi létszámot s emiatt tíz ideiglenes tanteremt vettek fel az iskolákhoz.

Elgázolta a megvadult ló

(A Hajdúföld tudósítójától.) Juhász Ferenc 53 éves gulyást tegnap a Szotyori-utca 3. szám alatt lévő tejgazdaságban súlyos szerencsétlenség érte. Egy ló és egy szekér állott az udvaron, amely körül Juhász Ferenc foglalatzkodott. A ló megvadult és feldöntötte. A szekér és a ló átgázolt rajta, úgy, hogy súlyos zúzódásokkal és bordatöréssel szállították be a a klinika sebészeti osztályára.

Ovassa a Hajdúföldet!

Elitelték a kíváncsi borbélysegédek

(A Hajdúföld tudósítójától.) Moldován Miklós és Bosznai Károly borbélysegédek feljelentette Kovács Gábor, mert a Botond-utcában többször bekopogtattak és benéztek éjszakánként az ablakon. Az utcából többen figyelték már az éjszakai csendháborítókat s csak hosszas megfigyelés és lesben állás után sikerült elespíni az éretlen, éjszakai zavargókat.

A rendőrkihágási bíró szerdán vonta felelősségre Moldovánt és Bosznait s ekkor Bosznai bevallotta, hogy Moldován rábeszélésére vele ment egy éjszaka ezekre a kirándulásokra s ekkor el is csípték őket, de előzőleg sohasem követett el ilyen kihágást.

A rendőrbíró Moldovánt 30 pengő, Bosznait pedig 10 pengő pénzbüntetésre ítélte éjjeli csendháborítás miatt.

Ujabb feljelentések a csaló Tarsan ellen

(A Hajdúföld tudósítójától.) A Hajdúföld tegnapi számában hírt adtunk Tarsan László szélhámos oláh katonaszökevény csalásairól, melyeket a „Magyar iparélet” cég nevében követett el s több iparost kisebb-nagyobb összegekkel megkárosított, úgy Debrecenben, mint a vidéken. Tarsan azt hazudta a hiszékeny iparosoknak, hogy egy album fog megjelenni a közeljövőben, amely közli az iparosok fényképét és életrajzát s ezzel a hazug mesével sikerült is többeket lépre csalni, akikől kis tételekben mintegy ötezer pengőt csalt ki. Letartóztatása után többen jelentkeztek a rendőrségen, akiket szintén ily módon csapott be az ügyes szélhámos. Szerdán Csurka János temetkezési vállalkozó és Füst Béla szállodás tettek újabb feljelentést Tarsan ellen. A nyomozás tovább folyik a károsultak névlistájának összeállítására végett.

ANYAKÖNYVI HIREK

Az utóbbi napokban a következő bejelentések történtek a debreceni anyakönyvi hivatalnál:

Házasságkötések: Kohen Lajos ref.—Némedy Lenke ref., Legeza István g. kath.—Kövesi Gizella róm. kath.

Születések: Balla Gábor szobafestő, fiu Ferenc, Brázda János erdőtelepítő, leány Erzsébet, Csurka József fm., leány Irén, Gaál Kálmán Máv. altiszt, fiu Kálmán, Birinyi József Máv. npsz., fiu László

Halálozások: Barna János ref. 75 éves, Olajütő 71. sz. özv. Török Lászlóné ref. 66 éves, Kétmalom-u. 12. sz. Mangu Katalin ref. 11 hónapos, Oláh K. utca 49. sz. Szombathy János ref. 63 éves, Kálmán-utca 11. sz. Bazsek Gyula 1 napos, Mátyás király-utca 4. sz. Vörös Márton róm. kat. 3 hónapos, Andrássy-ut 97. sz. Solti Anna ref. 2 éves, Legényi-u. 5. szám.

Ovassa a Hajdúföldet!

Halottszállítás autón vidékre is!

M. kir. Tisza István Tudomány Egyetem klinikai szállítója:

Fehértói Dániel

temetkezési vállalkozó Debrecen, Dégenteld-tér 4. szám. Telefon nappal 11-85

Ezton értesitem a gyászoló közönséget, hogy a mai igényeinek teljesen megfelelő

halottszállító autót

állítottam be s így módomban áll a gyászban sújtott vidékieknek is a halottait a lehető leggyorsabban autómon szállítani.

FŐISKOLA

ÚJ FELVÉTELEK AZ EGYETEM JOGI KARÁN

Egyetemünk jogi kara mai ülésében döntött a felvehető első éves joghallgatók létszámának a minisztérium által elrendelt felemelése következtében lehetőségessé vált új felvételekről. Ez alkalommal ötven első éves rendes hallgatót vettek fel, ezenkívül néhány új felső éves, továbbá rendkívüli és államszámvetési hallgatót. Dr Kováts Andor jogi Dékán felhívásban figyelmezteti mindazon hallgatókat, akiknek beiratkozása engedélyezve lett, hogy a beiratkozásokat 8 nap alatt fogantossítsák, mert mulasztás esetén helyük mással fog betölteni. Az utolsó felvételeket a jogi kar szeptember 28-iki ülésében fogja megejteni. látják.

A berettyóujfalui Tisza Kálmán-szobor leleplezése

(A Hajdúföld tudósítójától.) Hirt adtunk már arról, hogy Berettyóujfaluban szeptember 23-án, vasárnap leleplezik le nagy ünnepély keretében Tisza Kálmán remekbékésült szobrát. Erre az ünnepségre a rendezőség meghívta a debreceni egyetem tanácsát is. A Tisza István tudományegyetemet a következők fogják képviselni: dr. Darkó Jenő, az egyetem rektora, aki a szoborra elhelyezi az egyetem koszoruját, Pokoly József, Lencz Géza, Szentpétery Kun Béla, Kováts Andor, Milekter Rezső és Hankiss János egyetemi tanárok, akik vasárnap reggel indulnak Berettyóujfaluba.

Megkezdődött a vidékiek jelentkezése az Eucharisztikus Kongresszusra

Már csak egy hónap választja el az ország katolikus lakosságát attól a naptól, amikor az ország fővárosában táborba száll minden igaz magyar katolikus, amikor az ország összes harangjai egy nemzet nagy ünnepét fogják hirdetni. Az Országos Katolikus Szövetségben, mint az I. Nemzeti Eucharisztikus Kongresszus és az Országos Katolikus Nagygyűlés központi irodájában éjjel-nappal folyik a lázas munka, egy ország népeinek figyelmét felhívják erre a nagy eseményre. Senki sem akar utolsó lenni, minden község, falu és város, minden plébánia, egyesület és intézmény részt követel magának ebben a fontos tanácskozásban és sietnek részvételüket bejelenteni az irodába. Naponta levelek, sürgönyök száza futnak be központi irodánkba, ahol ötven ember lázas sietséggel, de a legnagyobb pontossággal intézi el a kérdéseket és kéréseket. A tévedések elkerülése végett kéri az Országos Katolikus Szövetség a főtisztelendő papságot, a katolikus intézmények és egyesületek vezetőseit, hogy a hívekkel, illetve az egyesületi tagokkal tudassák azt, hogy az október 4-től 9-ig tartó nemzeti kongresszusra és az Országos Katolikus Nagygyűlésre úgy a hajón, mint vasúton féláron utazhat fel mindenki a fővárosba. A féláru utazáshoz igazolvány szükséges, melynek ára 1 pengő. A tagsági jegy ára 2 pengő. Minden egyesület és plébánia a legjobban teszi, ha saját kebelében összegyűjti azokat, akik részt akarnak venni a magyar katolikusok országos táborbaszállásánál és egy levélben közlik azoknak neveit központi irodánkkal. A Katolikus Nagygyűlés három nyilvános gyűlésre székjegyeket bocsátott ki a Katolikus Szövetség, amelyek 1 pengőtől 10 pengőig kaphatók. A jegyek megrendelhetők és minden kérréssel és kérdéssel az Országos Katolikus Szövetség központi irodájához (Budapest, IV. Ferenciek-tere 7) lehet fordulni.

A Dobozi-temető a modern Debrecen legsötétebb Afrikája

Sötétség, járhatatlan utak, állati hullák és szétvert emberi koponyák -- Tanulmányok a bürokráciából

(A Hajdúföld tudósítójától.) A pár esztendő óta folyó komoly munka, mely Debrecen város rendezésére, fejlesztésére irányul, kétségtelenül ért el eddig is szép eredményeket, csodálatos azonban, hogy éppen ott mutatkozott leghézagosabbnak, ahol leginkább szükség lett volna tettekre. A sok közül csak egyetlen kiáltó példát említünk fel: a Dobozi temető ügyét. Mert a debreceni civilizációnak legvégső határa ma a Bocskay-ter. Itt virul az utolsó park, itt van a végső rendes következet, itt áll az utolsó rendőr-poszt, azután a város legsötétebb Afrikája, a Dobozi temető következik.

A városi bérházakon túl valóságos Szahara terül el. Piszkos uttalan homoktenger, melyen megmerülő cipővel, este egyiptomi sötétben négy-öt ezer ember botorkál keresztül, hogy elérhesse lakását, vagy munkahelyét. Csak egy pillantást és azonnal meg lehet állapítani, hogy városrendezést tulajdonképpen itt kellett volna kezdeni. A Dobozi temető üres pusztasága köti ugyanis össze a várost a telepekkel. Ezen keresztül megy a gyalog forgalom a Nyilas-telep, a Rother utca, a Máv. kolónia, az Olajútó, sok részben pedig még a Csapó-kert felé is. A reggeli és esti órákban valóságos karavánok vonulnak keresztül a homoksvatagon. Munkába igyekvők, vagy munkából jövő dolgozók ezrei. Ezeket látva, valósággal elcsodálkozik az ember, hogy az egész hosszú utvonalon nincs egyetlen járható ut, nincs egyetlen villany lámpa.

Közbiztonság a kísértetek szomszédságában

Különösen a világítás teljes hiánya megdöbbentő. Este, különösen esős, téli időben, mintha fekete szurokkal vonták volna be a pusztaságot, az ember nem lát az orránál tovább. Az ut egyrésze a Kossuth-utcai temető mellett visz el s még a legbátrabb embernek is megborzong olykor a háta, amikor a messzi lámpák villanyfénye visszatükröződik a sirkövekről, megzörrennek a száraz akácok ágai s babonás rémeket sejtet a sötét, a halott ősök közelsége. Tudunk olyan esetet, hogy egy gyermeknek este kellett végig menni ezen a részen. Valahol a temetőben egy békés, fehér ló legelt s a sötétben csak nagy fejének idomtalan fehérsége magasodott ki a sötétből. A gyermek felizgatott fantáziája kísértetnek látta a jámbor állatot. S a kis fiú gyilkos, rémült

futásban rohant végig a temetőn. A sorompónál azután össze esett. Egész életére nyavalyatörős lett.

Közbiztonsági szempontból egyenesen tűrhetetlen, hogy erre az utvonatra sajnálnak, nem több, csak négy-öt villanylámpát. Az esti sötét leple alatt észre se veszi valaki, ha egyszer csak alaposan fejbe kölintják, kirabolják. Rendőrért ugyan hiába kiabálna. A poszt legalább ötszáz lépésre áll, úgy se hallaná meg. Emlekezetes talán, hogy a nyáron itt raboltak ki egy házvezetőnőt és követek el ellene erőszakot ismeretlen tettesek.

Erkölcsvédelem a sötétben

A sötét azután jó barátja az éjszaka lovagjainak, az aszfalt, helyi értelemben csak a homok-betyároknak, akik itt szemelik ki az áldozatokat. Estéknént ugyanis gyárból, üzletből, hivatalból rengeteg magános lány, asszony jár erre, akik állandóan ki vannak téve a molesztálásnak, néha még a legrosszabb lehetőségének is. Ha mégis menekülni akarna valami módon, úgy kénytelen elkerülni a Pavillon laktanyáig, ahol éj néhány pisla villany s valamivel mégis csak nagyobb a biztonság. Viszont igazán embertelenség azt kívánni, hogy a dolgozó asszonyok, lányok, munkától fáradtan, kimerülten több mint félkilométeres kerület tegyenek, csupán azért, mert a világi vállalat két millió hatszázezer pengő tiszta hasznából nem telik öt rongyos lámpára és néhány méter dróthuzalra.

Rossz helyre építették a Baranyai-utat

Mindenre azt fogják mondani, hogy rendbe lesz minden, mihelyt kiépítik a Baranyai-utat. A hiba csak ott van, hogy a Baranyai-utat teljesen rossz helyre építették s belátható ötven éven belül az semmit sem fog segíteni a helyzetet. A Baranyai-ut ugyanis a vámospércsi-úti vasúti átjáró sorompójától egyenesen halad a Hajnal-utca közepe felé. A temetőn átvándorló karavánok iránya pedig teljesen világosan mutatja, hogy ezt a fő közlekedési utvonalat a Meteor mozgótól részletes irányban kellett volna megépíteni, mert csak így lett volna annak valami haszna, értelme. A Baranyai-uton nem fog járni senki, azon nagyon is egyszerű oknál fogva, mert az nem esik senkinek az útjára.

ba, mindenkinek nagy kerülőt kell tenni, ha rá akar jutni. Az egész utépítés remek példázata annak, hogy a városrendezési elmélet mint jön összeütközésbe a gyakorlattal, a közönség kívánságaival. Mindezen túl az utat érthetetlen okból nem is építik. A követ ugyan kihordták, az ott is áll, hatalmas gulákban, de a munkához nem fog hozzá senki. Beszélik, hogy még vállalatba sincs adva a munka. Miután erre az egész nyár nem volt elegendő, úgy látszik meg akarják vele várni a jó lucskos idők beköszönését, akkor azután majd lehet utat építeni a sárban.

Dögök, koponyák, szétvert emberi csontok

A Dobozi temetőn keresztül járó ezrek és ezrek rengeteget panaszkodnak még amiatt is, hogy a temető valóságos szemétkerakódó hely. Tele van döglött macskával, kutyaival és egyéb tertelmes ocsmánysággal. Most is mikor arra járunk, az egyik bokorból fojtó, ledobbantó dögbűzt hoz a szél. Rosszabb és veszélyesebb akármilyen gáztamadásnál. Az ember szinte kétségbeesetten menekül, hogy kijusson belőle. Mindez pedig napirenden van. *S a bűz csak akkor szűnik meg, ha az idő és a férgek fogja egészen beleemészti a néhai macskát vagy kutya a végleges elmulásba, fizikai megsemmisülésbe.*

Nem kevesebb a panasz az örökös homokhordás, planirozás nyomában járó jelenségek miatt is. A városi bérházak lakói, akik ide Ázsia szélére kerültek, beszélik, hogy a homokhordások alkalmával egymásután kerülnek elő a csontok, az emberi koponyák. Két gyerek nem régen néhány emberi csonttal örvengettette meg a bérházban lakó szüleit. A koponyák, csontok, azután ott maradnak. Még szerencse számba megy, ha a homokhordó fuvaros egy jól irányzott ásó csapással szétüti a néhai debreceni polgár koponyáját. Legalább nem ismeri fel senki, hogy emberi, vagy állati csont-e az, ami a lába előtt hever.

Míg a Baranyai-ut földmunkáit végezték szinte minden órában láthatott az ember otromba, kegyeletlenség jeleneteket. Éretlen suhancok labdázta a kikerülő koponyákkal, munkások pedig ásóval ütötték szét az ősök fejét. *Egyik helyről egy lány koponyája került ki. Még teljesen épen rajta volt a nagy hosszú, varkocsba font fekete haj. A gyerekek azután egész délután azzal szórakoztak, hogy kitépték a varkocsokat, kontyba rakták, még talán bubi-írurát is csináltak neki.*

Óh szent bürokrátia!

A hatóságokat ilyenkor persze nem látni sehol. Annál inkább ott vannak azután, ahol jó öreg bürokratikus tevékenységet lehet folytatni Debrecen e legsötétebb Afrikájában. A Dobozi temető sarkán áll például a vámsorompó. Bent van ugyyszólván a város közepén, s mintegy látható szimbólum rekeszti el az első osztályú polgárokat a másodosztályútól. Ezen a sorompón kell keresztül menni mindenkinek, aki a Szent Anna utcán igyekszik be a városba, vagy a város déli része felé megy munkahelyére, vagy onnan jön ki dogozni a vagongyárba. A nagy távolságokban lakó munkásság persze egy-egy biciklivel rövidítené meg a távolságot, azonban a sorompó-őr a D. jelzésű, tehát kétségtelenül debreceni kerékpár után is behajtja a kövezetvámot. Minden alkalommal 14 fillér. Aki ebédelni is hazamegy 28 fillért fizet. Tehát a mai órák mellett pontosan egy

Uton-utfélen Pálffy friss, jó áruiról beszélnek.

Kossuth-utca 7. sz.

Telefon 16-94.

örát dolgozik minden nap a nemes városnak, amely özön kérvényezés, deputációzás, számtalan közgyűlési utasítás ellenére még ma sem csinált semmit, ma is hagyja a sorompót a régi helyen és semmi féle hajlandóságot nem mutat rá, hogy legalább a munkába járók kerékpárjai után engedje el a kövezetvámot. A leg-humorosabb a dologban persze az, hogy akinek esze van egyszerűen nem fizeti meg a vámot. A vámház-tól 10 lépésnyire ugyanis visz a rendes gyalogut, amely már kiesik a sorompós hatásköréből. Itt már nyugodtan lehet kerékpározni kövezetvám nélkül, mint a hogy keresztül is megy ezen a részen naponta legalább háromszáz bicikli.

Humoros vámfizetés

Biztonság okáért magunk is kerékpárra kaptunk, hogy személyesen megismerkedjünk ezzel a bürokratikus csodabogárral. Neki hajtunk a sorompónak s már kiabál is a sorompó félelmetes öre.

— Hova megy? Alljon meg! Nem tudja, hogy vámot kell fizetni.

Bolondság! — mondjuk, — hiszen ott 10 lépéssel arrébb most megy három bicikli, azoktól mért nem kéri a vámot?

— Ahhoz nekem semmi közöm. Nekem az a parancsom, hogy aki itt át megy attól megvegyem a vámot. Különbön is engem ne tanítson az ur!

— Azt nem is akarom! — mondjuk magunkba hozzá tesszük, hogy teljesen kilátástalan is volna. Mintahogy a város urának is kilátás nélkül magyarázzuk már négy-öt esztendeje, hogy ez a sorompó itt rossz helyen van, nem éri el a célját s az egész ostobaság régen megérett arra, hogy kitegyék a Halasi telep legvégére.

Fél nyolctól nyolcig tilos az átjárás

A bürokrácia különben úgy virul itt a temető sarkán, mint a dudva. A Rother-utcában például csak úgy lehet bejárni, ha a jámbor halandó negyven-ötven lépést kerül a vasuti sorompóig és ott átmenve a sinen szépen vizsgálja a Rother-utca. Ilyen ember azonban kevés akad. A Meteor felől jövet mindenki egyszerűen átmev a sinen ott ahol legközelebb éri a Rother-utca bejáratát. Így van ez egész napon keresztül. Csupán este fél nyolc óra tájban kell vigyázni, mert akkor kerül erre a telepi lovasrendőr őrzőjét, mely itt szivja el vacsora utáni cigarettáját.

Megpróbálunk átmenni a sinen, bár egy a helyszínnel ismerős erre lakó óva int ettől a művelettől, mondván hogy felirnak és elítélnek.

Alig lépünk át a vasuti töltésen már ott a két rendőr.

— Nem tudja, hogy itt nem lehet keresztül járni?

— Nem! Ma vagyok itt először. Honnan tudjam!

— A törvény nem tudása... — dörög rám az ige szigorúan.

— Legalább egy táblát tennének ki, hogy tilos az átjárás.

Most már szelidebben folyik a vita.

— Volt itt egy tábla, csak hogy le-törték. Ott van a csonka rudja, — mondják a rendőrök.

Na látják, — mondjuk szeliden, — mi értelme van annak, hogy itt megállítják a járókelőket. Naponta legalább ötszáz ember megy át a sinen, mikor maguk nincsenek itt. Ha azoknak lehet, miért nem lehet nekem is? Azt hiszik, hogy ha engem megszólítanak az az ötszáz ember holnap, mikor maguk nincsenek itt, ke-rülni fog csak egy lépést is?

— Azt mi nem tudjuk. Nem ránk tartozik. Nekünk csak az a parancsunk, hogy írjunk fel mindenkit, aki itt megy át.

— De ne csak engem, hanem a többi ötszázat is.

— Jól néznék ki, hiszen akkor itt állhatnánk egész nap.

— Természetes, hiszen az a parancsuk!

— Szóval — zárul le a vita, — itt nem lehet át menni és meg ne lássuk erre megegyszer, különben fizet tizenhat pengőt.

Nyolcvanöt méter magasságból a tordai hasadékba zuhant egy földműves Hullamérgezést kapott a boncoló hatósági orvos

Torda. (A Hajdúföld tudósítójától.) Moga Vasile egerbegyi oláh földműves Szind községből Peterd község felé tartott és hogy utját megrövidítse, a tordai hasadékban ment keresztül. Amint a hatalmas sziklák élén keresztül vezető keskeny ösvényen haladt át, hirtelen szédülés fogta el és mintegy

nyolcvanöt méter magasságból a hasadékba zuhant.

A sziklás patakmederben a szerencsétlen ember feje teljesen szétporlott, lába és karjai több helyen eltörték. A szerencsétlenül járt földművest a vidék pásztorai vették észre. Értesítették a hatóságot és a tordai hasadékba hivatalos bizottság

Megjelent a pénzügyminiszter rendelete a tengeri vámmentes behozataláról

(A Hajdúföld tudósítójától.) A pénzügyminisztériumnak gazdasági szempontból két fontos rendelete jelent meg most, melynek értelmében az exportálatok hízalása céljából szükséges tengerit vámmentesen lehet behozni külföldről, anélkül, hogy erre a célra a belöldi tengerit kellene az itthoni fogyasztás elől elvonni. Az egyik rendelet a már eddig is élvezett kikészítési engedélyek feltételeit egyszerűsíti oly mértékben, hogy az engedélyek igénybevételével kapcsolatosan

semmiféle ellenőrzési költségek nem merülhetnek fel.

A vámszemlebizottságok és a gazdasági felügyelők kiszállásai tehát teljesen mellőzhetnek.

A másik rendelet az említett kikészítési eljárás kiegészítése képen a vámjogi törvényben adott felhatalmazás alapján a külföldi tengeri vámmentes behozatalának lehetővé tételére az u. n. „behozatali jegyek” kiállítását engedi meg abban az értelemben, hogy aki hizott marhát, sertést, juhot vagy ezek husát, valamint szalonnát vagy zsirt szállít külföldre, a kivitt alkalmával kiállított behozatali jegyet olyan mennyiségű külföldi tengeri vámjárnak lerovására használhatja fel, mint amennyi tengeri a kivitt állat felhízalásához,

Este, fél nyolckor, cigarettá szívás idején nem is fogunk arra járni. Ellenben, tisztelt Bürokrata Ur, aki életre szülte ezt a két balkezes parancsot, ezennel ünnepélyesen megígérjük, hogy a jövőben napközben soha, de soha nem fogunk másutt közlekedni, csakis a tilalmazott helyen. Egészen addig, míg vagy nem csinálnak egy becsületes átjárót, vagy felirnak minden erre menőt, vagy — és ez a leg-egyszerűbb megoldás — vissza vonják a parancsot, amely ugyanis csak este fél 8 és 8 között érvényes.

Marschalkó Lajos.

Tanévnyitás a debreceni egyetemen

A debreceni Tisza István tudomány-egyetemen az 1928—29. tanévre választott rector magnificus és egyetemi tanács beiktatása, valamint a tanév megnyitása a szeptember 22-én tartandó egyetemi közgyűlés és az ezt megelőző istentisztelet alkalmával fog megtörténni.

Az istentisztelet rendje: délelőtt 10 órakor a református Nagytemplomban. 1. Kezdő ének: Te benned... (XC. zsoltár 1. verse.) 2. Közének: Oh seregeknek Istene... (LXXXIV. zsoltár 1. verse.) 3. Palmer: Szállj most le ránk... Énekli a kollégiumi kántus. 4. A szószéki szolgálatot végzi: Csikesz Sándor, a hittudományi kar ny. r. tanára. 5. Záró-ének: Himnusz.

Az egyetemi közgyűlés rendje délelőtt háromnegyed 11 órakor a kollégiumi dísztermében: 1. Himnusz. Énekli a kollégiumi kántus. 2. Dr. Verzár Frigyes, az orvostudományi kar ny. r. tanára, lelépő rector beszámoló jelentése az elmúlt tanévról. 3. Dr. Darkó Jenő, a bölcsészeti, nyelv- és történettudományi kar ny. r. tanára, Rector Magnificus székfoglaló értekezése: Gróf Széchenyi István görög tanulmányai. 4. Hiszek-egy... Szabados B. Énekli a kollégiumi kántus.

5. Dr. R. Kiss István, a bölcsészeti, nyelv- és történettudományi kar ny. r. tanára és e. i. dékánjának tanévnyitó beszéde. 6. Szózat. Egressytől. Énekli a kollégiumi kántus.

RÖVID HIREK A NAGYVILÁGBÓL

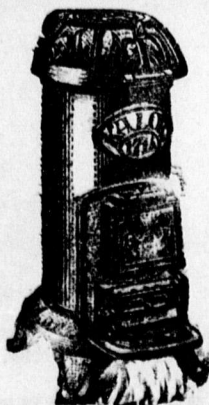
Egy newyorki klinikán szétválasztották a 17 éves számi ikreket. A műtétre az szolgáltattott okot, hogy az egyik lány férjhez fog menni. Az ikrek a háterginc alsó részén voltak összenőve. — Nagy István volt törvényszéki bíró bűnügyének főtárgyalását november 3-ra tűzték ki. — Susanne Lenglen francia volt világtennisbajnok nő kijelentette, hogy visszavonul a teniszversenyektől.

— A voralbergi Dorbirn községben egy kereskedő 16 éves leánya le-lötte 19 éves fivérét, mert az légy-otthon érte hugát egy 18 éves gimnázistával. — A Táborhegy egyik villájában, amely Geresheim építési vállalkozó tulajdona, a pincében felakasztva találták a vállalkozót, tetének elkövetése előtt a szerencsétlen ember beretvával elvágta mindkét csuklójának erezeit. Levélben közölte, hogy idegbetegsége miatt megy a halálba. — Az újpesti szerelmi dráma tettese Zambo Ödön ma reggel meghalt. Özv. Rózsa Pálné állapota reménytelen, halálát várják. — Dávid Antal egyetemi m. tanár az assirbabiloni kultúra buvára szeptember végén hosszabb kisérsítési kutatóútra indul. — A rendőrség körözölevelet bocsátott ki Schweiger Ödön állítólagos köröroros ellen, aki több embertől kölcsönt vett fel magas kamatra és a kölcsönszerződésben lekötötte nem létező orvosi rendelvénynek berendezését és albérleti lakásában levő nagyértékű szőnyeget, majd külföldre szökött. — Dr. Sipőcz Jenő polgármester ma töltötte be 50. évét.

— Tézene. A honvédenekar csütörtökön délután 5—6 óráig a Csokonai-színház terraszán tézzenét tart.

Ramminger hölgyfodrász

Szent Anna-utca 10. Városi bérház. Telefon 15-37. Tartós villanyvondolálás

KALOR

s más a ta folytonégő kályhák nagy raktára

Sesztina Lajos
vasnagykereskedés - Debrecen

Telefon: 6. és 15-48. szám.

HIREK

1928 szeptember 20 (Csütörtök)

Prot.: Friderika. Kath.: Euszták.

Debrecen sz. kir. város közn. üvelődési könyvtára (Déri-muzeum) szeptember 1-től nyitva délelőtt 10—11-ig, délután 4—7-ig, vasárnap délelőtt 10, 12 óráig.

A gyógyszerárak közül következők tartanak éjjeli szolgálatot: Kigyó Piac-u. 33., Arany Angyal Piac-u. 50., Reménység Csapó-u. 22., Sas Hatvan-u. 70., Bocskay Czegléd-u. 22., Tisza Péterfia-u. 76.

Időjárás: Este 10 órakor jelentik: Az időjárási helyzet részben nem változott. A nagy légnyomás túlnyomóan Déloroszország felett van. Északnyugaton is nagy a légnyomás. Jólás: Nappal meleg, zivatarra hajló idő várható.

— **Vásáry István dr. Budapest.** Dr. Vásáry István polgármester helyettes főjegyző kedden a fővárosba utazott, ahol az egyes minisztériumokban a várost közelről érdeklő fontosabb ügyekben tesz lépéseket. Valószínűleg a mai nap folyamán fog hazaérkezni.

— **A lapp-földről hazaérkezett Ecsedi István dr. a városházán.** Ecsedi István dr. egyetemi magántanár, az országosan ismert kiváló etnográfus, aki a múlt nap érkezett haza kilenc hétig tartó lappföldi tanulmányutjáról, szerdán délelőtt megjelent a városházán, ahol a tanácsnokok előtt tiszteltgette és számtalan igen érdekes élményt beszélt el hosszú utjáról. A tudós professzor különben, értesülésünk szerint, az ősz folyamán előadásokat fog tartani a lappföldi uton szerzett tapasztalatairól, amelyekkel jelentősen gazdagította az etnografiát.

— **Doktorráavatások az egyetemen.** A debreceni Tisza István Tudományegyetem ezidei tanácsa az első doktorráavatásokat szeptember 22-én, szombaton a tanévnyitási ünnepély után fél 1 órakor tartja a Kollégium dísztermében.

— **A Kath. Otthon rendkívüli közgyűlése.** A Kath. Otthon szeptember 23-án, vasárnap délután 5 órakor sajtó helyiségében (Piac-utca 68.) rendkívüli közgyűlést tart. A közgyűlés tárgya házvetél. Kérjük a tagokat, hogy — tekintettel a tárgy fontosságára — teljes számban jelenjenek meg. Elnökség.

— **Választmányi ülést tart a Pénzügyi Tisztviselők Kuglizója** f. hó 22-én, szombaton este 7/7 órakor, melyre a tagokat meghívja az elnökség.

— **Nőiakalap újdonságok** legnagyobb választékban megérkeztek a Kalapüzembe. Piac-utca 9.

— **Megindult az élet a Békessy Béla Vivó Clubban.** A Békessy Béla Vivó Club értesíti tagjait, hogy szeptember 15-én a clubban a vivás kezdetét vette. Csapatbeosztások egyelőre úgy, mint az elmúlt esztendőben, vagyis férfiak hétfő, szerda, péntek délután 5—8-ig, hölgyek kedd, csütörtök és szombat délután 5—7-ig. Új tagok, mint felvételhez felvilágosítást nyújt Beczner József clubkapitány délelőtt 10—12-ig, városház, Kossuth-utcai kapu alatt, földszint 18. Clubhelyiség: Simonffy-utca 1/c. I. emelet. Vivómester: Ferenczy Pál.

— **Hírek a rendőrségről.** Simon Gábor napszámost részegségért 5 pengő pénzbüntetésre ítélte a rendőrbíró. — Bütte Irén rovtott multu lány, aki az utóbbi két évben 170 napra volt elítelve közveszélyes munkakerülés és csavargás miatt, most újra bekerült a rendőrségre csavargásért. A rendőrbíró 30 napi elzárásra ítélte. — Szendrey József budapesti motorkerékpárszerelő, hajtási igazolvány nélkül vezetett motorkerékpárt a Piac-utcán. A rendőr leigazoltatta és igazoltatás után bekísérte a központi ügyeletre. A rendőrbíró 20 pengőre ítélte kihágás miatt. — Szilágyi Lidia pincérleány, aki legutóbb Debrecenben a Kossuthszállóban volt alkalmazva, de egy büntetésből kifolyólag haza lett toloncolva illetőségi helyére Karcagra, kedden vissza jött Debrecenbe. Itt elfogták s bekísérték a rendőrségre. Kihallgatása alkalmával azzal védekezett, hogy itt maradt háziért jött vissza. Két napi elzárásra ítélték.

— **Négy üres hely betöltése a nőegyleti árvaházban.** Ismeretes, hogy a Jótékony Nőegylet állandó anyagi támogatásban részesül a várostól, viszont a város fenntartotta magának azt a jogot, hogy a nőegylet árvaházában négy helyet ő töltsön be. Erre nézve a városi árvaszék a múlt nap tett javaslatot a tanácsnak s a négy hely betöltésére a következő szegénysorsu gyermekeket hozta javaslatba: Varga Borbála 8 éves, Szilágyi Ilona 10 éves, Szakáll Katalin 8 éves és Szatmári Erzsébet 6 éves. A tanács a legközelebbi alkalommal dönt a javaslat felett.

— **Oláh katonaszökevények Debrecenben.** Tarpai Zsigmond és Tódor Mihály oláh katonaszökevények szeptember 14-én Kiszántónál átszöktek a határon. Jelentkeztek a debreceni rendőrségen s itt mint tiltott határátlépőket 5—5 napi elzárásra ítélték.

Mutassa meg nos z fogát, műfogát VÁRY JÁNOS fogműtermében Darabos-utca 18. Kolégium mögött

— **Az urinók kongregációja** a nyári szünet után ma, csütörtökön délután 5 órakor tartja első összejövetelét a Svetits-intézetben.

— **Az osztályorsjáték huzása.** Az osztályorsjáték huzásán a következő nyeremények huzattak ki: 300.000 pengős jutalmat és 500 pengőt nyert: 30943. 5000 pengőt nyert: 70765. 1000 pengőt nyert: 40484. 500 pengőt nyert: 8976 28866 39626 44293 46252 55808 61978 68057. 200 pengőt nyert: 6126 6374 6747 15837 16421 17350 19609 19624 26544 31659 38765 41181 43316 43515 55216 57459 58259 58386 60197 64670. Kihuztak ezenkívül 21 sorsjegyet 125 pengős nyereménnyel. Ezzel a XX. m. kir. osztályorsjáték összes huzásai befejezést nyertek. A XXI. osztályorsjáték I. osztályának huzásai folyó évi október hó 20-án lesznek megtartva.

— **Motorkerékpárosok összejövetele.** Majláth Mihály, az AJS és a Harley Davidson motorkerékpárosok főbizománya csütörtökön Debrecenbe érkezik. Tiszteletére csütörtökön az Angol Királynőben fél 9 órakor barátságos összejövetel lesz, amelyen az összes debreceni AJS és Harley Davidson motorkerékpártulajdonosok szíves megjelenését kéri, de a többi motorost is szívesen látják.

— **Szemen döfte az ökör a bérest.** Bencze Imre 17 éves béres fiura, aki az egyik Hajdudorog melletti tanya van alkalmazásban, szántás közben az egyik ökör hátra döfött és a fiatal fiu balszemét súlyosan megsértette, úgy, hogy be kellett szállítani a debreceni szemészeti klinikára. A rendőrség lefolytatja a nyomozást a szerencsétlenség ügyében.

— **Meghamisították a járlatlevelet.** Szabó Imre és a felesége nemrégiben 3 darab malacot vettek a piacon s ezekre mint saját nevelésű disznókra járlatlevelet váltottak. A csendőrség feljelentésére ellenük közokirathamítás miatt indult meg az eljárás. A bizonyítási eljárás során a törvényszék bűnösnek mondta ki Szabót és a feleségét s közokirathamítás miatt Szabót 50 pengőre s feleségét pedig 15 pengőre ítélték.

— **500 darab kerékpár eladása darabonként is.** 5 pengő heti részlet Grammfonok, Varrógépek, Rádió, Douglas, Excelsior Jap, Zündapp, Nerakar motorkerékpárok rak tára és képviselete. Háromkerékű teherszállító motorkerékpárok. Leg-olcsóbb beszerzési forrás Csösz János műszaki vállalata Debrecen, Király utca 5

— **Tűkörgyártás, üvegcsiszolás, kirkatok tükrözése, autók, autóbusz üvegezése** Sipkovits, Sziv-utca 15. sz. Telefon 356.

— **Rádió-műsor.** Szeptember 20. Csütörtök. Budapest, délelőtt 9.30 és 11.45: Hírek, közgazdaság. 12: Déli harangszó az egyetemi templomból. Utána: Zongorahangverseny. 1. Poldini: Kis zongoradarabok. 2. Tóth Lajos: Előjáték és gavotte. 3. Siklós Albert: Alice-keringő. 1: Pontos időjelzés, időjárás-jelentés. 3: Hírek, közgazdaság. 4: Wellmann Oszkár dr.: A borjú és a növendékmarha felnevelése. 4.45: Pontos időjelzés, időjárás-jelentés. 5: Sovánka Nándor és cigányzenekarának hangversenye. 6.15: A Magyar Rádió Ujság felőrája. 7: Rádióamatőrposta. 7.50: Német nyelvoktatás. 8.30: Hangverseny. Közreműködnek: Walter Rózsika, a m. kir. Operaház művésznője, Zsolt Nándor a Zeneművészeti Főiskola tanára (hegedű), Hollos Zoltán tanár, a m. kir. Operaház tagja (trélyhegedű), Csuka Béla, a m. kir. Operaház magángordonkása (gordonka) s Fleischer Antal, a m. kir. Operaház karangya (zongora). Zongorán kísér Polgár Tibor. 9: Lőversenyeredmények. 10.05: Pontos időjelzés, hírek. 10.35: Gramofon-hangverseny.

Különföld. Bécs (517.2 és 577) délelőtt 11 és délután 4: Hangverseny, 8.05: Humperdinck E.: Königsinder című meseopera közvetítése. Berlin (483.9) délután 6: La-Fontaine emlékünnepe, 8.30: Amerikai zeneszámok. 9.15: Sinclair-emlékünnepe. 10.30: Táncczene. Boroszló (322.6) délelőtt 10.30: Szórakoztató zene, délután 4.30: Spanyol zene, 8.30: Vigjáték előadás, 10.30: Szórakoztató zene. Majna-Frankfurt (428.6) délután 1.30 és 4.30: Hangverseny, 8.15: Szimfonikus hangverseny, 10: Szórakoztató zene. Prága 348.9. Délután 12.05 és 5: Hangverseny, 7.30: Szimfonikus zene. Róma (447.8) Délután 1: Kamarazene, 5.30: Zenekari hangverseny, 9: Óriász zene. Utána operettelőadás. London (361.4) délután 4: Orgona, 4.30 és 6: Táncczene, 7.15: Madrigál-hangverseny, 7.45: Könyvű zene, 9.30: Hangverseny, 10.30: Jazz-band.

— **Ma új műsor a Bonbonnierben.** Az új szólók és új táncok mellett a következő három bohózat kerül színre: „Tik-Tak“, Zágón István parasztkomédiája, Perényi Margit, Buday-pár és Szabó Gyula felléptével. A Bluz, Lakatos László tréfája Szabó Gyulával és Buday Ilonkával és az „Új inas“ Mihály István bohózata. Giovanni mester új kacagató produkcióival.

— **Az Új Nemzedék este 6 órakor kapható Debrecenben minden újságárusnál.**

Épület és butorvasalások,ournérok
BÉSZLER LAJOSNÁL
Széchenyi-utca 2. szám.

Legjobb szórakozóhely a Bocskai-téri Meteor.-mozi.
Tulajdonos: **Csomor Gyula.**

Apuka gyere haza!
Anyuka mindent megbocsájt!
ha ezentul férfiruha szükségletünket a
Hajdusági férfi, fiu és gyermekruha áruházban fogod beszerezni
Piac-utca. Vármegyeházzal szemben.

— Áldott állapotban levő nők és ifjú anyák a természetes „Ferenc József” keserűvíz használata által rendszeres gyomor- és bélműködést érnek el. Az újabbkori nőgyógyítás főképviselei a „Ferenc József” vizet igen sok esetben kipróbálták és kivétel nélkül gyorsan, megbízhatóan és fájdalom nélkül hatónak találták. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

— Szülők figyelmébe! Iskolakönyvek az összes iskolák részére, valamint papír, író és rajzeszközök nagy válogatásban, Csáthy könyvkereskedésében Piac-utca 8. Kiszállítás köztisztviselő utalványokra is.

SZÍNHÁZ

BÉRLETEK KIVÁLTÁSA A CSOKONAI-SZÍNHÁZBAN

Ma van az utolsó nap a régi bérletek kiváltására!

Soha még ilyen nagy érdeklődés a színház bérletei iránt nem volt, mint az idén!

Újra dívat lesz a színházban bérletet váltani!

A legolcsóbb szórakozás a színház! A bérlet még az olcsó helyből is kedvezményt kap!

A legjobb erők a „Csokonai” színházban!

A legjobb darabok a „Csokonai” színházban!

A legszebb nők a „Csokonai” színházban!

A legjobb közönség a „Csokonai” színház bérlet!

Csupa sláger újdonság csak a színházban!

A színház nevel, oktat, szórakoztat és a legolcsóbb! Siessen bérelni! Az első hónap szenzációi: Bor, —

Gyurkovits fiuk, — Éva grófnő, — Marusja, — Paraszthecsület (opera), Régi nyár, — Házibarád, — Ábris rózsája.

Mozgósínházak közleményei:
Szerda—Csütörtök:

URÁNIA

Világfilm!

Csak 16 éven felüliek nézhetik meg!

RICHÁRD VOSS világhírű drámája filmen:

Hong-Kong

(A 37-es rab)

Főszerepben: BERNHARDT GOETZKE SUZY VERNON és WILLY FRITSCH.

Kísérők: Ufa világhíradó, Tinta Matyi és Muri Ripacséknál, bohózatok.

Jön péntektől: Lujza királynő Cimszerepben: Mady Christians.

VIGSZÍNHÁZ

Az amerikai filmművészet legnagyobb filmeseménye:

Szombatok szombatja

(A jazz énekes)

Megható emberi sorsot tár fel 8 felvonáson át.

Főszereplők: MAY Mc. AVOY, AL JOLSON és WARNER OLAND
Megelőzi: Páris látkepei 4 felv.

Jön péntektől: Thea von Harbon legújabb regénye: A Spion!

Jön szombattól Apollóban: A névtelen utas és Ken ibálok szigetén.

TŐZSDE

A pengő Zürichben 90.55¹/₂

Budapest 90.55 és fél, Berlin 123.79, New-york 519.55, London 2520.75, Páris 20.29, Milano 27.15, Prága 15.39 és fél, Belgrád 9.13, Bukarest 3.16, Bécs 73.17 és fél, Amsterdam 208.32 és fél.

Hivatalos devizaárfolyamok.

Egy angol font 27.80—27.95, száz „belga” 79.60—79.90, száz cseh korona 16.95—17.02, száz dán korona 152.65—155.25, száz dinár 10.00—10.06, száz dollár 570.90—572.90, száz francia frank 22.35—22.55, száz hollandi forint 229.40—230.40, száz lengyel zloty 64.15—64.45, száz leu 3.45—3.50, száz lira 29.95—30.20, száz német márka 136.40—136.90, száz norvég korona 152.65—153.25, száz osztrák schilling 80.60—80.95, száz spanyol peseta 94.70—95.30, száz svájci frank 110.20—110.60, száz svéd korona 153.15—153.75 P. —

Gabonatózsde.

A készrúpiacra a tiszavidéki búzát 25.90—26.65, a felsőtiszait 25.80—26.60, az egyéb származásút 25.75—26.50 pengővel jegyezték fajsúly szerint. A rozs 24.70—24.80 pengő között mozgott.

Állatvásár.

A sertésvásárra felhajtottak 1400 darab sertést. Eladatlan maradt 471 darab. Az irányzat tartott volt. Árak: Ia öreg zsirsertés: 180—182, IIa 160—168, fiatal nehéz 190—194, közép 188—192, könnyű 130—160, szedett közép 170—176, urasági angol 150—170, szedett angol 148—152, süldő 136, olvasztani-velő zsirszalonna 250 fillér kg.-ként. — A borjuvásárra 444 darab borjut hajtottak fel. Az irányzat megelégnült s az árak 10—12 fillérral emelkedtek. Árak: borju elsőrendű 140—160, kivételesen 164, másodrendű 120—136 fillér kg.-ként.

Hirdessen a Hajdúföldben

Alkoholmentes A Étterem

Király-utca 5. szám.

Izletes és olcsó konyha.
Előzékeny kiszolgálás.

Leves — — — —.16
Kis főzelék — — —.16
Nagy főzelék — — —.24
Főzelék feltéttel — —.44
Tészta — — — —.40
Menü 4 fogás — 1.20

Irodai gyakorlattal bíró

intelligens urhölgyet

keresünk lehetőleg azonnali belépésre

gyors és gépirónőnek

Írásbeli ajánlatok csütörtök délig benyújtandók

Remington Írógép Részvénytársaság

Debrecen, Ferenc József-ut 8.

Téli kabátot

Téli öltönyt

Téli felöltőt

Téli fiu kabátot

már most vásároljon, mert nagyon olcsón kapja
Debrecen legnagyobb férfi-, fiuruha áruházában a

Magyar Ruháiparnál

Közvetlen a Bika-szálló épületében.

Padlólakk

magas fényű legszebb színekben, legkiválóbb minőségben nagyon olcsón kapható

Stern festéküzletében
Piac utca 10. (Bikával szemben.)

Magyar ember csak magyar lapot olvas. Kávéházban borbélynál, újságárusnál követelje a „HAJDUFOLD”-et!

Tüzelőanyag

kedvező fizetési feltételek mellett legjutányosabban beszerezhető a

Tüzelő és Épülettakereskedelmi Rt.-nál. Debrecen Sas-u. 4.
(Kossuth-utca sarok. Kölcsönös Segélyező palota.)

Füstcsövek, kályhák és tűzheiyek
Bészler és Dávid
vaskereskedésében, a Kossuth-szobor mellett. Telefon: 78.

Mindenki érdeke, hogy ezen árjegyzéket figyelemmel elolvassa!

Csak elsőrendű anyagok!

Csikós egyenruha vászon 80 széles	2.50	Taftalin maradékok	3.95
180 széles paplanlepedő vászon	3.80	Liberty szatin	1.80
145 „ alsó lepedővászon	2.40	Angol zephir	1.20
150 „ Etamin függönyre	1.60	Kartonok és voáló	0.98
140 „ fekete kloth	2.50	Damasztok ágyhuzatra	2.20
100 „ gyapju Scheviot	4.50	Sifon	0.78
150 „ angol öltönykelme	5.20	Vászon	0.88
100 „ gyapju Folin	4.50	Kockás szövet iskolaruhára	1.88
Gyapju kasán mi den színben	4.50	Tenniszifanell	1.05
Divat „Cascha“	6.50	Kitűnő spárga szőnyeg	2.40
Taftalin minden színben	4.50		

„Béke áruház” Szent Anna-utca 2. szám.

Tungstram

1/2 wattos és D izzó-lámpák nagyban és kicsinyben a legolcsóbban beszerezhetők a

Debreceni Üvegkereskedelmi Rt. T. Debrecen, Rózsa-u. 2.

Kovács Gyula

vaskereskedő Debrecen,
Fő-utca 17. sz. (Bika-szálló mellett sarkon)

Folytonzó kályhák. Egyszerű és zománczott takaréktűzhelyek. Kályha-előtét, tálcák, fászládák. Egészségügyi, háztartási cikkek és mindenféle vasárak olcsón kaphatók.

APRÓ HIRDETÉSEK

Egy apróhirdetés 10 szóig 30 fillér és egyszerre három reggeli lapban jelenik meg:

a HAJDUFOLD-ben
a DEBRECENI UJSÁG-ban és a
a DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG-ban.

Vertebb betűvel szedett szavak duplán számíthatnak. — Üzleti hirdetések más tarifára alá esnek.

LEVELEZÉS

Óhajtanék megismerkedni olyan disztíngvált uriemberrel, ki némileg támogatna. Kevelet a kiadóba „Barátság” címen. 937

Egy intelligens és egy jó megjelenésű nő szintén ugyanolyan jobb megjelenésű férfiakat kér levelezési partnernek. „Hosszu haj” jellegre a főkiadóba. 5081

HÁZASSÁG

Azonnal férjhez mehet jobbmódu független, intelligensebb nő középkorú magántisztviselőhöz. Leveleket „Bízalom” jellegre Független Újsághoz jelezni kérem. 5078

LAKÁS

Pincelakás azonnal kiadó, József kir. herceg u 59 5673

Külföldről csinosan butorozott szoba fűtéssel azonnalra kiadó, Arany János u. 16., második lakás. 5082

Központban elegánsan butorozott utcai szoba ágynemű használatlalt két személy részére is kiadó. Megtekinthető a déli-élőtti órákban. Cim a kiadóban. 5076

Butorozott szoba kiadó Bethlen utca 3. 939

Homokkertben kétszobás lakás, esetleg két egyszobás lakás istálló, díznóó kiadó azonnal. Cim a kiadóban. 5086

Főutcai centrumban elegánsan butorozott utcai háló és nappali szoba egy vagy két urnak azonnarra kiadó. Cim a kiadóban. 5087

Központban külön bejárata nagy száraz és tiszta butorozott szoba egy vagy két ággyal uri családnak október 1-től kiadó. Cim: Városház trafik, Piac-utca.

Kétszobás utcai lakás Miklós utcán október 1-re kiadó. Értekezni Arany János utca 63. 5095

Szép butorozott szoba teljes ellátással azonnal kiadó a központban. Iskola utca 8. 6765

Butorozott szoba különbejárattal 2 uriembernek kiadó. Csapó u. 19. Kleinné. 6797

Két szobás lakás kiadó azonnal, Károly Ferenc József ton, villamos megállónál, albérlőt is lehet tartani, két bejárattal. — Értekezni Vigkedvő Mihály u. 16. 6793

Kiadó Ondódon a Vedresdülőben az iskolánál 19 hold föld tanyával. Értekezni Agárdi utca 13, vasárnap és hétfőn a déli órákban. 6792

Kiadó egy szoba, konyha, gr. Leiningen u. 27. Kezrekes telep. 5074

Külföldről butorozott szoba 1—2 uriembernek kiadó. Széchenyi-utca 15., emelet. 5096

Nagy háromablakos utcai különbejárata szoba október 1-re kiadó. Simonffy-utca 12. 5060

Üzlethelyiség forgalmas helyen kiadó. Feltételek megtekinthetők dr. Bruck ügyvédnél, püspöki palota. 4988

Kiadó két szoba, konyha, kamara kis családnak. Nyomatató-utca 9. sz. 6707

Gazdálkodót törtökön fontos ügyben keresett, elvárom. Központi Bodega, Piac-utca 89. 5060

Utcai szoba, konyha, speiz október 1-re kiadó — gyermektelennek, Bercsényi u. 105. 940

Kitűnő legelő kiadó városhoz közel. Teheneket tartásra vállalok József kir. herceg-utca 44. Mandel. 935

KERESLET

Fiatal bejáróné jó bizonyítványokkal azonnalra felvétetik. Herzog, Timár-utca 52. 6788

Suche ein deutsches Fräulein zu einem 4 jährigen Mädchen für den ganzen tag. Vágó Rezső rt., Hid-utca 12. 5093

Férjhezmenendők és nősülendők forduljanak bizalommal Információs irodához, Piac 64., hátul. 5097

Francia társalgást szeretnék gyakorolni azon disztíngvált urileánnyal, akinek erre delutánonként ideje van. Ajánlatot „Egyesült erővel” jellegre a kiadó továbbit urifunak. 5094

Gyakorlott soffírt keresünk. Jelentkezés 12—1 között Cim a kiadóban. 5075

Gyakorlott vasalóné festett ruha vasalásra felvétetik Koncz kelmefestő nagyzemében, Péterfia. 5080

Könyvelő, levelező, gyors-, gépiró tisztviselő fél napi elfoglaltságot keres. Megkeresést „Érettségizett” jellegre a Független Újsághoz kér. 5091

Tanulót azonnali belépésre felvesszünk. Goldberger Részvénytársaság, Piac-utca 10. 5090

Fiatal leány kis gyermek mellé, ki minden házimunkát végez, azonnal felvétetik. Dr Tóth Péterfia 48. 6790

Varróleányokat felveszek. Mandel Jenőné, Arany János-u. 63. 5100

Fiatal megbízható, szorgalmas, keresztény vasés rőfős szakmában jártas segédet azonnalra felveszek. Jakobovits Lajos, Berekböszörmény. 6799

Mindenes leányt vagy bejárónőt azonnalra keresek. Reichné, Garai-utca 18. 5092

Suche, deutsches Fräulein für 1-ten október in ein Mädchenpensionat. Proper, Szent Anna 18. 5042

AJÁNLAT

A régi Kántor-féle fűszerüzlet modern berendezéssel kiadó. Hadházi-utca 21. 5079

Karb. line im nagy és kis mennyiségben olcsón kapható. Klein festéküzlet, Arany János 10. — Telefon 13—46. 5099

Két
középiskolai tanulót teljes ellátásra elvállal izr. uri család, külön szoba, zongorahasználat. Érkezni a délelőtti órákban. Cim a kiadóban. 5077

„Vetőmag”
eredeti Székács buza, első évi utántermése mesés hozamu. Kapható Keglevich csáki uradalmában tőzsdéi áron felül annak 15 százaléka Pocsaj-Esztár állomásra szállítva vevő zsákjában vagy felszámitva azt. Posta: Nagyléta. 679

Kertészet haszonbérbeadása!
Hajdusoboszló város határában, a Köteles határreszen, Debrecenhez 15 és fél km. távolságra, kövesut mellett, bolgárosan berendezett 6 hold bolgár kertészetemet több évre haszonbérbe kiadom. Tartozik hozzá egy jó lakás, melegágyberendezés, és egy mélyfürású kut, emelőgéppel felszerelve, amelyből a szükséges vizet meg lehet kapni. Érdeklődők jelentkezzenek — Varga utca 3. sz. alatti lakásomon a reggeli órákban. 5084

Tejcsarnok
önálló vezetésére gyakorlott nő 200 pengő óvadékkal felvétetik. Csapó u. 73. 945

Borotválás 20 f.,
Zajnyírás 30 f., hajnyírás fazonra 40 f.,
Babi vágás 40 f. Miklós utca 53. Toma. 6796

Perzsaszőnyegek
csomózását, felvételét, javítását házánál is olcsón vállalom. Szapanos-utca 1., kereszt-épület. 5083

Iskolahegedű
vonóval 16 pengő, hurok, tokok és mindenféle alkatrészek legolcsóbban kapható Schmidt hangszerüzletében. 5085

Szinjelesen
érett egyetemista délutáni ott tartózkodhatása fejében tanítást vállal. Cim a kiadóhivatalban. 936

Korcsma
berendezéssel, lakással, butorral azonnal átadó. Külsővásártér 9. 942

Felestartásra
vállalok 15—20. darab növendékmarhát. — Tengeriszár, répa, kukorica dara, takarmány van. Laczayné gazdasága, Nagyke-reki. 938

Ezerjó
fajtiszta 2 éves gyökerező szőlővessző eladó. Fajborok magasfokúak literenként is a legalacsonyabb napiáron Arany János-u. 30. és Rásó Gyula-utca 2., vagongyár végében, az Öreg-tanya mellett. 938

Svájci tejjóban
Gambrinus passage, a legjobb és legolcsóbb reggeli, vacsora abonoma. Regelgi havonta 12 pengő. Komplet reggeli, kávé vagy csokoládé, vaj, méz, sütemény 68 fillér. 5066

A Magyar Hét
előkészítésére iparművészi és egyszerűbb feliratok, jelmondatok, plakátok és kirakati cédulák készítését vállalom. Cim a Debreceni Ujság kiadóiban. 6759

1 pengőért
négy fogásos ebéd. Kitűnő házikoszt Csapó u 19 (Knoll ház) Udvaron közvetlen balra

Autó
alkalmi vétel. Keveset használt, igen jókarban levő ötszemélyes és egy 500 cm. James motorkerékpár olcsón eladó. Miklós utca 29. 5048

Soffíri
állásra villanszerelő és gépész ajánlkozik jó bizonyítványokkal. Varga János, Török-szentmiklós, Vörösmarty-utca 58. 5062

Kárpitos
szaküzlet Piac utca 44 udvarban. Kész áruk és javítások legjobb beszerzési helye Varga József Telefon 16—54 6712

Beirásokr
gpermeke szemét vizsgáltassa meg szemorvossal Löbl látszeresz 4772

Társalgási
dás irodalmi német nyelvet tanítok, kezdőknek is órákat adok igen kedvező feltételek mellett. Erneyiné, Darabos ucca 48. 5033

Monogramhímző
szalon dr Szücs Andorné Szent Anna u. 6. Telefon 670 4809

Francia
lecke és társalgási órákat adok olcsón. Erzsébet 11 alatt. 5101

ELADÁS

Egy
pár békebeli finom parádés lószerszám, hordók, üstház, üst stb. kaphatók Hungária ut 4. 911

Motorkerékpár,
keveset használt, Matchless angol gyártmányu, 500 cm-es, kedvező fizetési feltételek mellett eladó. Hungária üzemszerezési Hunyadi tizenegy. 5098

Ondódon
Fáy-dűlőben 3 k. hold föld eladó. Máté ingatlan iroda, Piac-utca 30. 6794

Gyermekágy
sodronnyal, egész új, olcsón eladó. Asztalos, Csapó-utca 26. 6789

Homokkert,
Szoboszló Papp István-utca 15. számú 371 □-öles házhely eladó. 941

Eladók
konyhaasztal, ruhafogas, káposztáshordó, virágállvány, virágcserepek, leánderek. Nagynál, — Bathyányi-u. 18. 944

Motorkerékpár,
keveset használt Matchless angol gyártmányu, 500 cm-es, kedvező fizetési feltételek mellett eladó. Hungária üzemszerezési, Hunyadi tizenegy. 6798

Egy
jókarban levő zongora eladó. Szoboszlói ut 22. szám. 6753

Eladó
csendes családi ház, alapincézve. Vendég-u. 10. 928

A LEGSZEBB
kertben az Epreskert u. 11—c alatt gyümölcsfákkal teleültetett háztelek eladó. 623

Eladó
ház jömeneteli fűszerüzlettel. Katz-telep, Sárosi ut 11. 5049

Virágcserepek
és ablakszárnyak eladók. Kossuth u. 59.

Gyűrű,
nyaklánc, briliáns függő eladó. Cim a kiadóban. 6782

Mikepércsen
eladó egy ház közel az állomáshoz az országútfélen 1600 □-öl kerttel. 234. sz. ház. 942

10 ezer
üveglemez eladó, fillér darabja. Takács fényképész Kálmintér. 934

Eladó
háló, ebédlő, börgarnitúra, nagy tükör, antik komód, plüsz divány, hencser, több butorok Széchenyi-u. 8. Szentpéteri. 6142

Irógép
eredeti amerikai gyártmány, kitűnő karban olcsón eladó. Késes. u. 32. 4774

VEGYES

Löwinger Sarolta
nőruha és fehérnemű varrodáját Hatvan u. 9. alól Csapó u. 19. alá helyezte át. 5067

A HÁJDUFÖLD REGÉNYEI

A fejedelem stafétája

Irtá: GYULA DIÁK

(15)
A hadnagy felnézett az égre. Ott fent már csak haloványan, de mégis bátorító fényel pislogott a Gönczöl s arra messzebb az ősi magyar csillag: a Bujdosók Csillaga.

És a két holtrafáradt fiatal lélek kábultan és mégis rendületlenül ballagott az immár igazán kiméletre szorult szürke mellett.

— Északra tölünk a Majna folyik — puszogta a kuruc. — Ha Würzburgba bemehettünk volna, akkor már ott elértük volna a völgyét. Így azonban nem merek arra vágni, mert hátha?...

És mentek, mentek sajgó lábbal, fáradtan és porosan az Odenwald hallgatag, mélylázó erdősegeiben. Senki sem mutatta az utat, csak az a néhány, egyre halványabban ragyogó csillag.

Hajnalkasádként napnyugta irányban mentek. De amikor a nap első sugarai végigszaladtak az égen, akkor hirtelen északnak fordult a hadnagy.

Nyomatott a Magyar Nemzeti Könyv- és Lapkiadóvállalat nyomdájában Debrecen, József kir. h. u. 16

— Meddig megyünk még? — suttogta elhaló hangon Hedvig.

A kuruc eleresztette a párja kezét s a dereka köré fonta a jobbját, hogy támogassa és úgy felelt:

— Most kimegyünk, lelkem, az országutra. Nem lehet már messze innen. Azt hiszem, immár csak az erdős dombosor választ el tőle.

Aztán csendesebben tette hozzá:

— Elfáradtál, édes?

Csendes pihegés volt a válasz:

— Nagyon elfáradtam. De azért veled megyed itéletnapig is. Mindaddig, amíg csak te mégy.

— És ha a mi egész életünk nem állana másból, mint ilyen halálosan fárasztó örökös vándorlásból?

— Akkor is veled mennék. Hiszen az uram vagy.

Megértő, hűséges pillantással néztek egymás szemébe. Igen, őket egymásnak teremtette az égi Ur. Egy dobbanásra hangolta a szívüket a teremtés öröktől való bölcs órása, pedig az egyik itt született bajor földön, a másik meg messze-messze napkeleten a szökesodru Tisza mellett.

Nagy küzködéssel indultak fel a dombosor tetejére Megálltak. Az eléjük táruló tájkék egy pillanatra valami üdítő erőt öntött beléjük. Virulóan terült el lábaik alatt a Majna völgye. Fehér országút kigyózott a partján,

keletről nyugatnak. Mellette ringó vetések, zöld rétek, majd azokon túl megint sötét színű erdők. Nyugat felé vagy két mérföldnyire tőlük soktornyú város fűrdött a reggeli sugárban.

Egy darabig álltak ott, tele tüdővel szívták a Majna felől jövő hűs hajnali levegőt, aztán megindultak. Valami ujjongó jókedv támadt bennük, a fáradt paripa vidám örömmel nyertett s a két kimerült vándor majdnem táncos lábbal sietett le a füves, virágos lejtőn. Tollászok pacsirta röppent föl a lábuk előtt s csicseregve fűrdött az égből.

— Ugy-e, hogy jó az Isten! — ujjongott a fiú. — A halál udvarából visszaeresztett az élet kertjébe!

Aztán az égre nézett és mámoros indulattal mondta:

— Égi Isten, aki Atyja vagy a bujó madárnak és hatalmas királyoknak, aki kivezettél a halálba indulók közül s mutattad az utam nagysötét éjszakán apró csillaglámpákkal, köszönöm néked mindezeket. És köszönöm néked azt is, akit társul adtál mellém, hogy velem járjon az élet végéig. És esküszöm néked, hogy soha el nem hagyom, mellette leszek mindig s ahány percet még adsz az életemnek, nem szünök meg az én hűséges szerelmem. Segíts meg engem, nagy Isten, úgy, mint

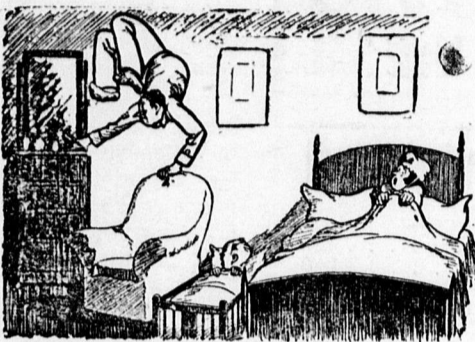
ahogy én ezt az esküvést megtartom.

Hedvig nagyanyit szemmel nézte a kigyulladt lelkű embert. A szive legfenekeén gyönyörűséges boldogság támadt, mert megérezte, hogy ez a sötétarcú kuruclegény, aki most az ura, igazabban, hűségesebben esküdt, mint hogyha cifra oltár előtt vette volna szája az Isten nevére. S úgy érezte, hogy ő is tartozik még ezért a csodálatos erejű esküért. És elkezdte halkán, asszonyos odaadással s a két szemében volt egész szerelmes, áhitatos lelke:

— És is esküszöm, néked, mennybéli Ur, hogy ezt az én uramat, akit te rendeltél mellém, akit országok határán át, mérföldek százain keresztül is ősi teremtő erővel köötöttél hozzám s akit elküldtél értem a vér és fegyverek földjéről hűséggel és szerelemmel, soha el nem hagyom, veled leszek kinjában és örömeiben, mosollyal és veritékes arcgal, mert Te akartad, hogy veled legyek.

S akkor esett a harmadik csókjuk, abban az áhitatban, a Majna partján, Frankfurt határában és az Isten pacsirták szavában, füvek harmatában és bimbózó virágok reggeli illatjában szállott le közéjük, hogy elfogadja tőlük az esküt...

(Folytatjuk.)

Amikor az eröművész heidkörös

„Judge”

Zálogház
Hunyadi-u. 14. előnyös kölcsönöket folyósít mindenféle tárgyakra és árukra. 4917

Szórakozásért
korcsmába, vendéglőbe javadalmazás nélkül kiszolgálók. — Fiatal, szakképzett. Cimem a kiadóhivatalban.

Dorko
gummitalpu cipők gyári árban Mayernél. Simonffy-u. 1. 5089

„Posztó”
papucs Jomkipurra olcsó árban. Mayer, Simonffy-u. 1. 5088

Orthodox
kóser kosztra abonések felfogadtatnak. Simonffy-utca 12. 5061

Bérautó
új, üzembiztos, megrendelhető Piac 89. Telefon 143. Balázs. 5068

Két
zsidó egyetemi hallgatónak lakást adok. — Késes-utca 4. 5065

Poloskairtást
ciángázzal és szabaldalmazott szerrel feleséggel vállalom. Poloskaszer kapható. 8—41 telefont tessék hívni. Kossuth-utca 47. Nánássy. 5069